

Gazeta Hârtibaciului

Publicație lunară a Asociației Valea Hârtibaciului

Numărul 178, APRILIE 2021

„Și care va vrea să fie întâi între voi, să fie tuturor slugă” (Marcu, 10.44)

din SUMAR

Editorial ...

pag. 2

De la Poliție ...

pag. 2

FIRIMITURI ...

pag. 2

Pentru un peisaj viu ...

pag. 3

Drept la replică ...

pag. 3

Localități
hârtibăcene

pag. 4

Organizarea slujbelor

pag. 5

Cum se calculează
data Paștilor?

pag. 5

Omul se află în rai ...

pag. 6

„Sănătate pentru sate”

pag. 6

SCHIMB DE EXPERIENȚĂ ...

pag. 6

În căutarea luminii

pag. 7

Visătorul de nisip

pag. 7

Dansurile cu substrat cultic

pag. 7

Ploaie

pag. 7

Ei s-au născut ...

pag. 7

Statura ta ...

pag. 8

Poeti lângă cetate

pag. 7

Migrație în calendar

pag. 7

GOSPODĂRIA BIO-HAUS

pag. 7

Revoluția de la 1848...

pag. 7

PREȘEDINTA CONSILIULUI JUDEȚEAN SIBIU, DANIELA CÎMPEAN, LA CONDUCEREA MOCĂNIȚEI

Au împrumutat locomotive cu aburi și au organizat evenimente în care turiștii și mai ales copiii au descoperit farmecul plimbării pe o porțiune din frumoasa Valea Hârtibaciului.

În toată perioada asta au bătut la uși închise, pentru a primii fonduri dar mai ales pentru a trece acest monument în proprietatea Consiliului Județean, în vederea accesării de fonduri europene. Legislația, birocrația, și mai ales indiferența funcționarească le-au ocupat o mare parte din timp.

Nu s-au gândit niciodată să renunțe la visul lor și cu toate piedicile au continuat să repare și să întrețină linia ferată susținută de prieteni din Anglia, foști lucrători în domeniul căilor ferate care au venit și i-au ajutat, nu numai material ci și fizic, dar mai ales a fost susținut de zeci de tineri voluntari care și-au petrecut timpul liber curățând linia, amenajând vagoanele și participând activ la organizarea evenimentelor turistice.

Implicarea Președintei C.J Sibiu, Daniela Cîmpean pentru reabilitare acestui monument istoric merit să devină un brand turistic pe Valea Hârtibaciului, este un motiv de bucurie, de speranță pentru inimoșii voluntari care de 14 ani „se distrează” pregătind linia ferată pentru turiștii iubitori de frumos și de inedit.

După ce a condus locomotiva, Daniela Cîmpean a făcut o excursie de la Cornățel la Hosman. A fost o excursie de lucru într-un vagon birou, donat Prietenilor Mocăniței de Fundația Verein Ostgleis din Elveția, unde, pe lângă admirarea peisajului, președinta a discutat cu Mihai Blotor președintele Asociației Prietenii Mocăniței și cu avocatul asociației Neil Mc Gregor, acțiunile necesare pentru obținerea unei hotărâri de guvern prin care tot ansamblul, linia ferată, terenul și construcțiile aferente să fie trecute în proprietatea Consiliului Județean Sibiu în vederea realizării unui proiect pentru obținerea de fonduri europene necesare extinderii și modernizării acestui obiectiv turistic.

I. Bârsan

„Cel mai mare proiect din regiune”

Este cel mai mare proiect al Colegiului Tehnic „August Treboniu Laurian” Agnita și, probabil, cel mai mare din regiune. Numărul elevilor nu va fi ales întâmplător. În fiecare clasă sunt 28-30 de elevi, deci din fiecare clasă a X-a și a XI-a vor merge 15-20, mai mult de jumătate dintre ei. Proiectul este gândit pentru a facilita elevilor trecerea spre ceea ce urmează ei să facă după terminarea studiilor. Elevii au fost aleși în baza rezultatelor școlare. Profesorii Colegiului Tehnic A.T.L. Agnita speră că acest proiect va produce o adevărată competiție între elevi, cu rezultate benefice pentru procesul educațional. Proiectul va duce și la reducere a absenteismului și a abandonului școlar, numărul de absențe fiind criteriu eliminativ.

Cu fondurile provenite din acest proiect elevii vor beneficia de dotări mai bune pentru stagiile de practică, consiliere din partea unor profesioniști de pe piața muncii, astfel încât parteneriatele dintre școală și mediul de afaceri să ofere rezultate mai bune.

Un număr de 55 de elevi de clasa a X-a și a XI-a ai Colegiului Tehnic „August Treboniu Laurian” Agnita vor efectua un stagiu de practică de trei săptămâni în Portugalia, Spania și Cipru. Deplasarea se va face pe bani europeni, după ce proiectul Colegiului Tehnic A.T.L. Agnita – „COMPETENȚE EUROPENE PENTRU VIITOR prin stagii de practică în companii europene!” – a fost aprobat pentru finanțare. Este vorba despre cel mai mare proiect educațional de acest gen din județul Sibiu, grantul aprobat fiind de 168.669 Euro.

Practică „pe bune” pentru elevii Colegiului Tehnic „August Treboniu Laurian” din Agnita

„Practică la firme textile europene”

Proiectul „COMPETENȚE EUROPENE PENTRU VIITOR prin stagii de practică în companii europene!” oferă elevilor șansa de a efectua practică de specialitate la înalte standarde europene, cu certificare europeană a competențelor dobândite.

La momentul acesta, în Portugalia, se află 15 elevi din învățământul profesional, calificarea „Confeccionier produse textile” care participă la un stagiu de practică de trei săptămâni în firme specializate în industria textilă. Elevii participanți au fost selectați în cadrul proiectului în urma susținerii a trei probe, disciplina de specialitate, limba engleză și interviu. Aceștia sunt însoțiți de către doi profesori însoțitori, profesor Ionele Daniela Elena-coordonator proiect și profesor Andrei Anca Florinela-responsabil pregătire lingvistică. Transportul, cazarea, masa cât și banii de buzunar vor fi asigurate din bugetul proiectului, de 168.669 Euro.

Stagiul de practică se desfășoară la firmele textile din Barcelos (Sancar, Linhas, Pedart), exact domeniul lor de activitate – confeccionier produse textile. Practica zilnică a elevilor are o durată de 6 ore/zi, fiind coordonată de un tutore din partea firmei și profesorul însoțitor. Logistica în cadrul acestui flux este asigurată de către partenerul portughez A.I.A.M. (Associação Intercultural Amigos da Mobilidade Barcelos), partener care oferă mobilități de învățare de scurtă durată în firme specializate domeniului tehnic.

„Revoluționarea stagiilor de practică”

Viziunea Colegiului Tehnic „August Treboniu Laurian” Agnita, exprimată prin proiectul „COMPETENȚE EUROPENE PENTRU VIITOR prin stagii de practică în companii europene!” este de a revoluționa domeniul stagiilor de practică pentru elevi. Implementarea proiectului va aduce un beneficiu semnificativ în evoluția domeniului educațional, atât din punct de vedere al desfășurării practicii, cât și din perspectiva socio-economică de îmbunătățire a situației pe piața muncii.

În acest sens, proiectul implementează o strategie unică și inovatoare, de conștientizare și mediatizare a importanței realizării stagiilor de practică pentru elevi, determinând astfel creșterea considerabilă a șanselor de inserție a absolvenților de învățământ profesional și tehnic pe piața muncii, în conformitate cu Strategia Europeană, care își propune să crească gradul de ocupare a forței de muncă.

Aceste proiecte reprezintă șansa de a oferi sens învățământului profesional și tehnic și facilitează o tranziție lină dinspre școală spre piața muncii. „Erasmus+ Luminează minți! Deschide drumuri!”

Primit de la prof. Daniela Ionele

Redacția Gazetei vă urează
Paștile Domnului
La mulți ani !

După aproape un an și jumătate de restricții datorate pandemiei de COVID-19 ne-am săturat de reguli, de lipsa prietenilor și a ieșitului în oraș. Tolerăm tot mai greu statul acasă, lipsa de activitate și atenuarea, până la pierdere, a legăturilor sociale. Tânjim după o plimbare pe sub umbra pomilor într-o zi însorită și călduroasă și ne arde buza după o bere rece, cu mititei dacă se poate, băută la iarbă verde sau la o terasă sub umbrelă.

Sunt acele lucruri mici dar minunate care ne fac viața mai frumoasă și mai ușoară. Dar nu vreau să le dau apă la moară celor care susțin că pandemia nu există, că regulile trebuie încălcate și că dreptul lui este mai tare decât dreptul meu. Dimpotrivă. Și eu îmi doresc ca toate aceste lucruri să redevină parte din viața noastră dar nu doresc să le plătesc cu viața altora, sau chiar a mea.

Atât doar că toate aceste mici bucurii diferă de la rural la urban și de la om la om.

Nu mai departe de acum cincizeci de ani, în mediul rural, după o zi lumină de muncă singura distracție era, ca bărbat, să te duci la crâșmă să te îmbeți cu prietenii iar ca femeie, să stai la bîrfă cu vecinele până venea bărbatul mort de beat acasă. Ce s-a schimbat?

Ca bărbat, ziua de lucru nu mai este zi-lumină ci de opt ore – chiar dacă nu ești angajat – acum ai televiziune și te mai uiți la un meci sau vreo emisiune care te atrage, ai internet și, dacă te pricepi puțin, mai pierzi timp și pe acolo. Ce nu s-a schimbat? Cărciuma rămâne prima opțiune. Eventual restrânsă la vreo 2-3 prieteni și masa din grădină.

Pentru femeie aceași televiziune a schimbat ceva. Acum, cu mai mult liber după ce și-a cumpărat mașină de spălat rufe, mașină de spălat vase și aspirator, cu gospodăria limitată la pregătirea masa și avut grijă de copii (eventual și de câteva păsări de curte), telenovelele ocupă un prim loc în preferințele acesteia. Bârfa n-a dispărut. A trecut doar pe locul doi și include și acțiunea din telenovele.

În mediul urban însă, tentațiile sunt mult mai numeroase. Te duci la sala de antrenament indiferent dacă ești femeie sau bărbat. Cărciuma, transformată într-o multitudine de opțiuni – de la cafele la localuri de noapte – este la fel de primitoare pentru bărbați ca și pentru femei. Dacă te-ai plictisit să te uiți la filmele de acasă poți vedea unul la multiplex. Sau te poți duce la un spectacol de teatru sau de revistă. Sau la un concert.

Diferența de sex și de vârstă nu mai are nici o relevanță. De la copii la bătrâni oricine își poate înlocui plictiseala de acasă cu distracția din oraș.

Pentru că în mediul rural ai aceeași „gașcă” din copilărie până la maturitate, cunoști pe toată lumea și te cunoaște toată lumea, este normal să intervină o anumită rutină care, în situație de restricții ca acum, nu are o prea mare influență asupra comportamentului social. Toate interacțiunile sociale sunt reduse la un grup specific care locuiește într-o zonă specifică.

Diferența o fac tinerii. Care au o libertate mai mare de mișcare. Care sunt atrași de permanenta „mobilitate” urbană în opoziție cu „imobilitatea” rurală. Care nu doar că au la dispoziție alte mijloace de comunicare dar le și folosesc. Care pot să fugă de „lumea cunoscută” de acasă în „lumea necunoscută” de la oraș.

Editorial

Și ajung în orașul în care alți tineri, ca și ei, vor să-și trăiască viața. Să simtă că o trăiesc, ieșind la o cafea, în cluburi, la film, la spectacol, la plimbare în mall sau aiurea. Nu vor să mai aibă parte de restricții. Vor să se întâlnească cu alți tineri, cât mai mulți, în participări gigantice la spectacole sau întreceri sportive. Vor ... tot ce se pot avea.

Uită însă că tot ceea ce au acum este adunat de cei dinaintea lor care, puțin câte puțin, au construit lumea care lor li se pare firească. Au construit-o făcând sacrificii mai mari decât un an sau doi de stat în casă. Și-au dat și viața atunci când a fost cazul. Uită însă că și ei au o datorie față de cei ce vin, față de copii și nepoții lor. Uită că acceptând restricțiile acceptă, de fapt, un viitor pentru ei și pentru copii lor.

Încalcând restricțiile, refuzând să ia minime măsuri de protecție nu se pun doar pe ei în pericol ci riscă să-i lipsească pe copii lor de dragostea bunicii (de care ei, egoiștii, au avut parte), pe prietenii lor de prezența părinților sau fraților, pe ei înșiși de căldura unei prietenii sau chiar de existența unui urmaș. Astea sunt riscurile atunci când te îmbolnăvești și dai mai departe boala bazându-te pe inconștiența tineretii.

Orașul nostru este unul mic. Toată lumea cunoaște pe toată lumea. Zilnic ai contact direct cu cel puțin zece oameni. Dacă ai fi o persoană care abia s-a infectat și ești în perioada de incubație, de trei zile, ești contagios fără să ști. Te întâlnești zilnic, cum am spus, cu cel puțin cincisprezece oameni.

Dintre ei infectezi cel puțin zece. În trei zile infectezi, să zicem, treizeci de persoane. Care se întâlnesc fiecare zilnic cu alți cincisprezece oameni fiecare. Din care infectează alți zece. Și tot așa. În cât timp credeți că tot orașul va fi bolnav dacă nu luăm minime măsuri de protecție?

Acum puneți la socoteală faptul că sunt un tânăr infectat cu coronavirus, aflat în cele trei zile de incubație, și care într-o zi am contacte cu patruzeci de oameni pentru că particip la o petrecere (ilegală, de altfel), în altă zi mai am contact cu alți vreo cincizeci-șaizeci de oameni pentru că folosesc autobuzul să mă duc la școală sau la lucru iar în altă zi stau la o terasă înconjurat de vreo șase-șapte mese la care se perindă vreo șizeci de oameni în trei ore. Bineînțeles fac toate acestea fără mască de protecție și fără păstrarea distanței de siguranță.

Să facem puțină aritmetică. Infectez vreo treizeci de oameni în prima zi, vreo patruzeci și cinci în a doua zi și cam tot atâta în cea de a treia zi. Peste o sută de oameni în trei zile. Dacă infecția nu mă doboară la pat în ziua a patra atunci mai sunt contagios încă vreo două-trei zile. Socotiți câți oameni se adăugă grupului pe care inconștiența mea i-a supus riscului.

Să continuăm aritmetica. Din o sută de oameni să presupunem că doar jumătate fac o formă gravă și doar unul din zece o formă foarte gravă. Adică cincizeci dintre ai vor ajunge la spital din care zece la ATI. Și cum rata de deces la ATI este de 50% cinci dintre ei vor muri. Deci, după trei zile de inconștiență, am îmbolnăvit o sută de oameni, am băgat cincizeci în spital și am omorât cinci.

Să presupunem că am exagerat mult. Să minimizăm totul. Am infectat douăzeci de oameni, am internat zece și am omorât unul. Vi se pare puțin?

Se spune că experiența vine odată cu vârsta. Nu sunt neapărat de acord. Am văzut tineri mai înțelepți ca bătrânii și bătrâni mai proști ca tinerii. Dar în opinia mea nu experiența este cea care ar trebui să ne dicteze acțiunile în aceste vremuri, ci bunul simț. Acel bun simț pe care îl are și prostul și deșteptul, și bogatul și săracul, și tânărul și bătrânul.

Acel bun simț care ne spune că trăim alături de alți oameni pe care trebuie să îi protejăm ca și cum ar fi noi înșine. Pentru că, așa cum spune Cel a cărui Înviere o sărbătorim la acest sfârșit de săptămână „*lubește-ți aproapele ca pe tine însuți*”.

Sărbători Fericite !

Cata V.

Ioan Vulcan - Agnățeanu

.....
Tristeți meditative în zăpezile lui april
Tot mai des constat că nu mai avem nici primăvară! Că nu mai avem nici iarnă! Nici restul anotimpurilor anului! Că nu mai avem nici liniște! Nici libertate! Că nu mai avem nici sănătate! Nici Oameni cu o mare! Că nu mai avem credință în Dumnezeu! Că nu mai avem nimic! Dovadă că florile cireșilor, cașilor și magnoliilor tremură și se cutremură sub covorul alb al zăpezii, iar sirenele salvărilor continuă să ne întristeze sufletele și să ne îndolieze inimile! E o neprimăvară cum n-am mai fost nicicând în lumea asta mare.

„Nu-s vremurile sub om, ci bietul om sub vremuri”

Cât de mult adevăr contemporan găsim exprimat în această simplă și firească zicere românească, veche parcă de când lumea, de vreme ce ea aparține cronicarului moldovean Miron Costin, născut în urmă cu 568 de ani. Așadar, doar câteva dovezi din cea mai strictă și tristă realitate românească.

- Toropeala arșitei verilor usucă până și bunul simț al diriguitorilor acestei sărmâne Români.
- România nu se vindecă numai prin arestări și condamnări pentru corupție și furt, din moment ce zilnic se nasc noi amatori de trafic de influență și de spăgi. Lipsește atât educația din familie și din școli, cât și bunul simț cetățenesc.
- Cei mai nemulțumiți și capabili români pleacă în țări străine și devin mândria altor neamuri.
- Avem trenuri leneșe și deraiable, drumuri aglomerate și autostrăzi puține, scumpe și șubrežite, păduri jefuite și înstrăinate. După „omida” austriacă care „papă” pădurea românească, a mai apărut și „omida” suedeză, care a „târguit”, la botul calului, zeci și zeci de mii de hectare din plantațiile și rezervațiile silvice ale Carpaților românești.

- Deși s-au împuținat peste măsură suprafețele plantațiilor pomicele și viticole, bețivanii au ridicat alcoolismul românesc pe locul 5 în lume. Cu precizarea că sunt luate în calcul doar băuturile alcoolice comercializate și accizate, nu și cele aflate în butoaiele și damigenele pivnițelor și cramelor micilor gospodari. Și cu toate acestea, nu veți găsi sat fără măcar o cârciumă la margine de drum și nici un cartier de oraș fără bufet „bombă”, în care se bea mult, ieftin și de proastă calitate.

- Când îi secetă la români îi secetă, nu glumă! Râurile devin pâraie, fântânile seacă, cucuruzele își îmbârligă frunzele, iar pășunile și fânețele din verzi devin roșiatice. După '90, în doar doi ani au fost distruse canalele pentru irigarea a peste 3 milioane de hectare de culturi agricole, iar instalațiile de pompare furate și comercializate la fier vechi. Dacă veți intra prin curțile foștilor „ceap-iști” și „ias-iști”, din satele șesurilor cândva irigate ale Bărăganului Ilfovean, Teleormănean, Giurgiuvean și Călărășean, ca și ale Dobrogei și Bălții Brăilei veți vedea doar o parte din marele jaf național. Și tot ei se plângă că li se pârjolesc grădinile și câmpurile. Trag nădejdea că își vor aduce minte de vorba înțeleaptă a bătrânilor țărani români, „Cine seamănă vânt, culege furtună!”.

- România, dezmiertată de papalitatea de la Roma drept „Grădina Maicii Domnului”, e tot mai plină nu numai de uscături, de gunoaie și de buruieni, dar și tot mai mulți oameni neisprăviți.

- Suntem martorii unor dubioase și neprofesioniste practici judiciare, urmate de sentințe ciuntite, instigând la pedofilie și la viol brutal și gratuit, sporind exodul prostituatelor și proxeneților peste hotare. Să vină la noi promotorii mult lăudatei democrații americane să le dăm lecții de libertate haotică și de dezmaț! La ei, în majoritatea statelor, violatorii și pedofilii recidiviști sunt condamnați aspru, nu ca la noi. „Mărauții” presei românești fac din ei vedete de televizor, iar părinții, rudele și vecinii lor se solidarizează cu ei.

- Un alt paradox al vremurilor ca nevremurile de acum: copiii născuți și crescuți după apariția Internetului și a celorlalte tehnologii electronice asociate (laptopul, tableta, x-boxul și smart phone) se numesc când „nativi digitali”, când „analfabeți funcționali”. Cercetătorii-psihologi și pedagogi în acest domeniu, ca și în cel didactic-educativ au o vorbă-avertisment: a-i pune copilului la dispoziție tehnologie, dar a-l lăsa singur în mediul online, e ca și cum l-ai lăsa nesupravegheat la piscină, iar el nu știe să înoate.

De la Poliție ...

Când soarele strălucește pe cer și căldura lui te îmbie să ieși la plimbare sau să te întâlnești cu prietenii, știm cu toții cât de greu ne este să suportăm rigorile restricțiilor. Le respectăm, însă, pentru că le înțelegem necesitatea.

Din nefericire nu toți înțelegem să respectăm regulile și să ne protejăm, pe noi și pe alții. Cum au procedat un număr de 43 de persoane din Agnita care s-au reunit, fără păstrarea minimelor reguli de protecție, pentru o petrecere privată interzisă prin măsurile legale de luptă împotriva COVID-19. Prin activități specifice muncii, polițiștii au aflat, au întrerupt petrecerea ilegală și i-au sancționat pe organizatori și participanți cu amenzi în valoare de 25.500 lei.

Tot prin activități specifice muncii de poliție a fost identificat S.F. cetățean italian rezident în România care deținea un pistol cu gaz fără a poseda permis de port-armă precum și B.A. din Apold, Mureș, care deținea în autoturismul proprietate personală articole pirotehnice (petarde). A fost întocmit dosar penal pentru fiecare dintre ei.

Dacă tot a fost vreme frumoasă și s-a circulat intens pe drumurile publice s-au întetit și controalele rutiere. Ocazie cu care neregulile constatate nu au fost deloc puține. B.E.C. de 45 de ani din Bârghiș a fost depistat având o alcoolemie de 0,41 mg/l alcool pur în aerul expirat. A.M.R. de 31 de ani din Făgăraș, Brașov, a fost depistat având o alcoolemie de 0,66 mg/l iar din verificări a rezultat că avea permisul de conducere suspendat. Tot cu permisul de conducere suspendat a fost depistat și D.D. de 39 de ani din Brașov.

Fără să posede permis de conducere au fost depistați în trafic P.G.A. de 17 ani din Laslea, și O.A.N. de 24 de ani din Noiștat iar M.D. de 30 de ani din Brădeni a fost depistat conducând, fără să posede permis de conducere, o motocicletă neînregistrată și neînmatriculată.

Cu un permis eliberat de autoritățile maghiare în urma unui fals a fost depistat S.M.N. de 24 de ani din Apoș. Din verificări a rezultat că permisul deținut de acesta a fost eliberat prin preschimbarea unui permis de conducere eliberat de autoritățile române pe numele altei persoane iar S.M.N. nu a deținut niciodată permis de conducere obținut în mod legal.

Activitățile de control au dus la depistarea lui T.I. de 27 de ani din Alțina care transporta într-un atelaj hipo o cantitate de lemne pentru care nu avea acte de proveniență. Lemnul a fost reținut în vederea confiscării și persoana amendată.

La Agnita polițiștii au fost nevoiți să emită un ordin de protecție în favoarea lui N.A.V. de 28 de ani care era agresată de A.S. de 48 de ani. La Marpod Polițiștii au reținut pentru 24 de ore pe A.I.C. de 28 de ani pentru încălcarea unui ordin de protecție pe șase luni emis în favoarea lui F.B.C. de 22 de ani din Fofeldea. Întrucât după eliberare acesta a încălcat în mod repetat ordinul de protecție, a fost pus sub control judiciar pentru 60 de zile.

Această perioadă de restricții, printre care și izolarea socială, a dus și la situații de izolare fizică, multe persoane ducând o viață tot mai însingurată. Din nefericire și sfârșitul acestor persoane este la fel de însingurat. Iată de ce, în ultimul timp, polițiștii au fost chemați la un număr tot mai mare de decese la domiciliu. Iar în luna ce a trecut au fost înregistrate nu mai puțin de patru cazuri. La Agnita I.M. de 82 de ani, la Movile A.G. de 78 de ani, la Marpod P.I. de 64 de ani și la Chirpăr M.S. de 57 de ani. Din cercetările efectuate la fața locului nu a reieși că ar fi vorba de decese cauzate de vreo infracțiune dar informațiile obținute de Serviciul de Medicină Legală Sibiu în urma necropsiilor vor fi decisive.

Specificul muncii de polițist a dus la identificare și reținerea pe raza localității Vecerd a lui S.G. din localitate care avea pe numele său un mandat de executare a pedepsei cu închisoarea emis de Tribunalul Sibiu. După reținere acesta a fost predat lucrătorilor din cadrul Inspectoratului de Poliție al județului Sibiu.

Munca și activitățile din comunitățile din zona de competență este modul prin care polițiștii de pe Valea Hârtibaciului vă dovedesc că sunt ...

... mereu alături de dumneavoastră !

Pentru un peisaj viu pe Valea Hârtibaciului!

De ani buni, multe asociații și fundații bine-cunoscute și mai puțin cunoscute s-au angajat să păstreze peisajul frumos și unic a regiunii noastre dragi, Valea Hârtibaciului. Acesta nu este amenințat doar de plecarea multor oameni din sate, ci și din ce în ce mai mult de industrializarea agriculturii din regiunea noastră. Odată cu declinul practicilor agricole tradiționale și locale și cu deschiderea piețelor funciare, marile corporații agroindustriale au reușit să achiziționeze sau să controleze cantități mari de terenuri agricole într-un timp extrem de scurt. Mozaicul de odinioară atât de bogat de câmpuri mici, păjiști și pășuni diverse biologic cad tot mai des victimă a profitabilității suprafețelor concentrate cultivate de mașini agricole mari pentru profitul câtorva agro-industriași. În ultimii ani, Valea Hârtibaciului s-a transformat din „Valea Plângerii” într-o regiune exemplară în curs de dezvoltare. Ultimul peisaj medieval este promovat în toată Europa și atrage mulți vizitatori și se bucură de un anumit statut de protecție ca zonă Natura2000. Dar, hopa: fără garduri? Oriunde mergem, tot mai multe garduri ne blochează mișcarea liberă ca și ciobani sau turiști sau animale sălbatice, ne blochează viziunea și arată că alte vremuri au răsărit aici. Gardurile sunt un simbol al unei dezvoltări în care Valea Hârtibaciului - lipsită de propriul său potențial și oportunități - se îndreaptă spre o „olandizare” pustie.

După cum se potrivește actorilor societății civile, vara trecută noi și alte organizații am organizat o întâlnire cu multe ONG-uri diferite care se ocupă de conservarea naturii și dezvoltarea socio -economică a văii noastre. Înainte de asta, am creat propriul nostru material de hârti printr-un parcurs de peste 250 km lângă garduri cu voluntari și telefoanele noastre și am înregistrat 4.000 ha de zone împrejmuite. Gardurile, cu 3 până la 7 fire și deseori electrificate, reprezintă un obstacol aproape insurmontabil pentru tot ceea ce vrea să se deplaseze pe sol.

După mult timp petrecut cu deliberări despre cum să abordăm în mod corespunzător această problemă, reprezentanții a 22 de organizații, majoritatea din Podișul Hârtibaciului, au decis că ar trebui să abordăm probabil cel mai mare și cel mai faimos proprietar de terenuri agricole din regiune. La începutul lunii martie, am trimis firmei Karpaten Meat Grup o listă cu ceea ce credem că sunt pașii necesari pentru a menține și dezvolta caracterul și unicitatea regiunii noastre. Suntem conștienți că problemele nu sunt cauzate de un singur actor, ci că sunt multe altele. Cu toate acestea, considerăm că este important să numim lucrurile după natura lor și să fim alături de ele. Este un dezastru faptul că, fiind cea mai mare zonă protejată Natura 2000, după Delta Dunării, am avut un plan legal de management din 2015 - dar nimeni nu trebuie să adere la el, deoarece nu există efectiv nici un management. Prin urmare, am decis să facem publice cerințele pentru o bună gestionare a terenurilor agricole și să aprofundăm activitatea noastră.

Unii s-ar întreba de ce ar trebui să depunem eforturi mari pentru a menține peisajul viu și sănătos, atât din punct de vedere social cât și ecologic. Pentru noi, pământul nu este o simplă marfă. Nu este un activ financiar, ci în primul rând o resursă naturală finită care a fost concentrată masiv și rapid în ultimul deceniu și epuizată atât cantitativ, cât și calitativ. Este important să recunoaștem că pământul este un spațiu viu cu puternice funcții sociale, culturale, de mediu și economice și este un factor crucial în implementarea unei tranziții către o nouă generație de agricultori regenerativi din punct de vedere ecologic. Într-un moment în care, din cauza îmbătrânirii populației rurale din România suntem martorii unui exod în masă, este urgent să asigurăm pământ agricol pentru următoarea generație de țărani agro-ecologici. Dacă dvs., dragi cititori, sunteți conștienți de probleme similare, vă rugăm să ne contactați prin intermediul Gazetei Hârtibaciului sau prin intermediul asociației Hosman Durabil din Hosman, la adresa de email hd@hosman-durabil.org

Viktoria Luft, Joachim Cotaru, Attila Szöcs pentru cei 22 de semnatari (As. Eco Ruralis, Greenpeace România, As. Monumentum, Gal Microregiunea Hârtibaciu, Fundația Conservation Carpathia, As. Hosman Durabil, As. Villa Abbatis, Mikvus, Church Fortress e. V., As. Romanian Artists World Wide, Ferma Școală Cornăețel, Fundația Biserici Fortificate, As. Kraftmade, As. Caspaold, As. 7 Brazi, Centrul Cercetașilor Nocrich, As. My Transylvania, Agromonia, As. Ecotur Sibiu, As. Ecotransilvania, As. CEPIT)

Cum se schimbă structură terenurilor agricole în Alțina: 2005 (deasupra), 2015-2017 (dedesubt). Sursa: ANCPi (URL: <https://geoportal.ancpi.ro/geoportal/imobile/Harta.html>, accesat: 20 aprilie 2021)

I. PARCURI

- (1) Reducerea și evitarea împrejmuirii electrice permanente a terenurilor, cu excepția cazului în care este absolut necesar din motive de siguranță, și asigurarea că nu este îngrădit mai mult de 10% din terenul agricol al unei comune, astfel încât animalele sălbatice și oamenii să poată să se deplaseze în peisaj.
- (2) Ori de câte ori este posibil, ar trebui implementate sisteme care nu necesită garduri , garduri temporare și sisteme de păstorit.
- (3) Evitarea tăierii accesului cu garduri a zonelor care deservesc comunitățile, cum ar fi livezile, fântânile sau gropile.
- (4) Folosiți un număr maxim de 3 fire pentru gardurile electrice permanente, astfel încât să existe un anumit nivel de permeabilitate pentru animale sălbatice.
- (5) Păstrați drumurile locale deschise și libere, drumurile folosite de săteni și turiști/ călăreți, precum și trasee importante de păstorit. Asigurarea că pasajele sunt suficient de largi (cel puțin 6 metri), astfel încât 2 vehicule opuse să poată trece în siguranță unul pe celălalt și turmele de oi să se poată deplasa.
- (6) Aderarea la o zonă tampon de cel puțin 6 metri de râuri și păstrarea de o anumită distanță (3 metri) de marginile pădurii. Evitarea gardurilor în pădure și ne-intersectarea cu habitatul cheie (pădure, râu, stuf, frunze) înconjurându-le cu garduri.

II. STOCARE

- (1) Crearea unui sistem de pășunat care este optim pentru biodiversitate și speciile cheie ale siturilor Natura 2000, crescând rotația pășunatului pentru a permite regenerarea vegetației, pășunatul mai puțin selectiv și optimizarea presiunii de pășunat. Recomandăm mutarea efectivelor la pășunat proaspăt cel puțin o dată pe săptămână. S-a dovedit că sistemele cu rotație și mai mare (poate zilnic), cum ar fi pășunatul mafiot, sporesc biodiversitatea, regenerarea pășunilor și sănătatea bovinelor. Acest lucru poate fi bine pus în aplicare cu păstoriile de vaci sau sistemele fără garduri și ar putea fi luat în considerare și testat.
- (2) Respectarea celei mai bune practici ale UE în ceea ce privește depozitarea gunoiului de grajd, pentru a se asigura că scurgerile nu contaminează solul și apele subterane. Când se răspândește pe câmpuri, asigurarea că volumul nu duce la supra-fertilizare și, astfel, la scăderea diversității speciilor.

CĂTRE PERSOANELE INTERESATE

STIMAȚI DOMNI,

RĂSPUNS prin care vă arătăm următoarele:

- 1. Începem prin a vă mulțumi pentru notificarea transmisă și pentru interesul acordat în regiunea Valea Hârtibaciului. Considerăm că prin activitatea dumneavoastră reușiți să atrageți atenția asupra unor probleme de mediu presante, fiind cert că luarea măsurilor în sfera dezvoltării durabile reprezintă singura cale pentru a asigura condiții de mediu sănătoase.
- 2. Prin notificarea formulată vă exprimați punctul de vedere cu privire la anumite măsuri de dezvoltare și management pe care dumneavoastră considerați că ar fi oportun ca noi să le implementăm în legătură cu afacerea noastră și cu terenurile pe care le avem în proprietate sau pe care le gestionăm pentru diverși parteneri. Astfel, considerați că ar trebui implementate măsuri cu privire la modalitatea în care subscrisa utilizează garduri/garduri electrice, modalitatea de gestionare a pășunatului și compostului, biodiversitate și măsuri cu privire la integrarea afacerii noastre cu interesul comunității locale.
- 3. Văzând solicitările dumneavoastră, arătăm că încă din momentul incipient al activității noastre, am respectat mediul înconjurător și am urmărit creșterea bovinelor într-o modalitate cu impact scăzut asupra mediului având în vedere chiar specificul activității noastre, care ne face dependenți de sănătatea solului și a pășunilor. De altfel, menținerea sănătății solului și a pășunilor reprezintă o condiție esențială care se regăsește apoi și în calitatea cărnii. Însuși sloganul nostru „From grass to beef”, are la bază ideea de creștere în mod natural a bovinelor Angus. Atenția la detalii și la calitatea vieții animalelor și a mediului în care acestea se dezvoltă vin din precizia elvețiană care stă la baza întregului proces tehnologic, indiferent de aspectul la care ne referim: creșterea animalelor, cultivarea terenurilor, produsul rezultat. Protejarea biodiversității zonei, ca mediu înconjurător în care nr desfășurăm activitatea și ne creștem animalele sunt premisele unei activități de succes! Grija pentru pășuni, precum și pentru terenurile aflate în administrarea noastră, se reflectă în rotația culturilor și a animalelor; tehnică folosită de mii de ani în agricultura tradițională, întrucât diversele specii de plante au necesități diferite în ceea ce privește apa și substanțele nutritive, iar rotația culturilor, precum și a animalelor nu doar că asigură plantelor nutrienții necesari unei buni dezvoltări, dar protejează în același timp solul de epuizarea anumitor compuși sau supraîncărcarea lui cu alții.
- 4. În ceea ce privește măsurile pe care dumneavoastră considerați că ar trebui să le implementăm, vă garantăm întreaga noastră disponibilitate de a găsi soluții pentru a gestiona mai eficient și sustenabil activitatea noastră. Cu toate acestea, vă rugăm să aveți în vedere că nu toate solicitările dvs. pot fi implementate în modalitatea arătată în notificarea pe care ați transmis-o către noi.
- 5. Ca orice activitate economică, noi suntem răspunzători față de acționariatul societății, de obținerea unor rezultate economice care să justifice interesul pe care acesta ni l-a acordat. Astfel, măsurile pe care dvs. le solicitați a fi implementate trebuie să fie susținute și din punct de vedere economic și să reprezinte o alternativă fezabilă la practicile utilizate actualmente. Aceasta înseamnă că nu putem pune în pericol integritatea fermelor noastre și siguranța bovinelor pe care le gestionăm. Creșterea animalelor, deși în aparență o activitate simplă, având în vedere pășunatul lor liber, implică totuși respectarea unor reguli, impuse în primul rând de către noi, dar

III. BIODIVERSITATE

- (1) Maximizarea eterogenității și diversității habitatelor prin conservarea și replantarea copacilor nativi, a gardurilor vii și a livezilor.
- (2) Asigurarea că la curățarea pășunilor rămâne suficientă vegetație lemnoasă, cum ar fi copacii, și că toaletarea se execută numai în afara sezonului de reproducere a păsărilor. Pentru protecția speciilor cuibăritoare la sol prioritare, cum ar fi cristelul de câmp (Crex crex), asigurarea că pajiștile și zonele înalte, erbacee nu sunt tăiate în timpul sezonului de reproducere a păsărilor.
- (3) Asigurarea că hotspot-urile de biodiversitate și habitatele prioritare, așa cum sunt evidențiate în Planul de Management Natura 2000, sunt menținute și că, în special, pajiștile bogate în specii continuă să fie gestionate ca fânețe.
- (4) Păstrarea diversității plantelor și supra însămânțarea și reinsămânțarea numai cu specii native, pentru a nu reduce diversitatea pajiștilor și a păstra speciile caracteristice.
- (5) Fără arat și folosirea îngrășămintelor chimice, pesticide sau erbicide pe pășuni sau pajiști și fânețe.
- (6) Fără utilizarea de substanțe chimice și îngrășămintे anorganice pe culturi. Rotația culturilor după zonă și sezon, evitând consolidarea unui mic mozaic de culturi în monoculturi mari.

IV INTEGRAREA INTERESELOR COMUNITARE

- (1) Asigurarea că practicile companiei. agricole nu afectează negativ comunitățile locale, de exemplu prin blocarea accesului la peisaj, resurse și la utilizarea excesivă a apei aflate într-o cantitate limitată.
- (2) Consultarea comunităților locale în mod regulat, pentru a obține reacții cu privire la posibilele efecte negative asupra comunităților locale și a mediului și pentru a oferi soluții.
- (3) Creșterea oportunităților de angajare și, de preferință, angajarea localnicilor din comunități locale.
- (4) Asigurarea că porțile sunt prezente pentru principalele drepturi de trecere, permițând accesul și trecerea în siguranță și confortabilă de către localnici și turiști.

- și de către autorități, crotaliera acestora, separarea pe grupe de vârstă, sex, gestație, etc. astfel încât să poată permite desfășurarea cu ușurință a unor activități zilnice, a unui control minuțios și identificarea în orice moment a fiecărui animal atât electronic cât și fizic. Tocmai din acest motiv,animalele sunt separate de garduri electrice (care folosesc energia solară), care însă pot fi manevrate foarte ușor, atât de angajații noștri care controlează în permanență animalele respective, cât și de către orice altă persoană interesată, cu competența materială și teritorială necesară a analiza activitatea în fermele noastre. Pe de altă parte, gardurile pe care le folosim sunt necesare atât pentru siguranța afacerii noastre cât și pentru siguranța persoanelor care ar putea intra în contact cu bovinele, fiind evidente urmările la care s-ar putea ajunge. Nu putem să riscăm a fi făcuți răspunzători pentru pierderea bovinelor sau eventualele daune pe care acestea le-ar putea produce dacă ar părsii terenurile aflate în proprietatea sau gestiunea noastră.
- 6. În ceea ce privește accesul persoanelor străine pe proprietatea noastră, arătăm că, având în vedere statutul de proprietate privată, de principiu, nici o persoană neautorizată nu are dreptul de a pătrunde în incintă fără știrea noastră. Cu toate acestea, gardurile pe care le folosim sunt moderne și au un sistem ușor de închidere și deschidere, astfel că circulația persoanelor nu este împiedicată în nici un fel. Nu există situații în care aceste garduri să fi închis total drumuri comunale sau drumuri folosite în mod curent de către săteni pentru a accede la propriile terenuri. Sunt anumite cutume care sunt cunoscute și respectate atât de către noi, ca și societate care își desfășoară activitatea în zonă, cât și de către celelalte persoane fizice sau juridice vecine.
- 7. Pe de altă parte, practicile noastre de pășunat nu sunt interzise și nu aduc o povară semnificativă pentru mediul înconjurător. În acest sens, gestionăm și deșeurile produse în urma activității, aplicând același principiu enunțat anterior.
- 8. În ceea ce privește restul solicitărilor dvs., arătăm că avem în vedere protejarea Biodiversității și a mediului înconjurător, dar toate aceste măsuri presupun strategii și măsuri de lungă durată, care nu se pot implementa de îndată. Nu în ultimul rând, în ceea ce privește interesul comunității locale, arătăm că suntem principalul angaiator al localnicilor, iar societatea noastră manifestă un interes continuu în oferirea de oportunități de angajare membrilor di comunitate, care doresc să facă parte din grupul nostru. Cu o echipă de l 20 de angajați și numeroși colaboratori și prestatori de servicii externi, am susținut și încurajat dezvoltarea zonei în care ne desfășurăm activitatea, fiind în primul rând preocupăți de nevoile locale.
- 9. Este adevărat că prin planul de management și prin includerea zonei Hârtibaciului în sit Natura 2000 există obligații de conservare a ariilor protejate, dar societatea noastră nu încalcă în nici un fel aceste obligații. Ba mai mult, pentru respectarea restricțiilor impuse prin O.U.G. nr 57/2007 și prin ordinea Ministrului Mediului de aplicare a acestuia, conform art. 26, suntem îndreptățiți la compensații pentru respectarea măsurilor restrictive din planul de management al ariei protejate. Cu toate acestea nu am solicitat niciodată acordare unor astfel de compensații.
- 10. În concluzie, împărtășim ideile dvs. și considerăm că desfășurarea activităților comerciale, în sens larg, trebuie să se facă cu respectarea mediului înconjurător, prin utilizarea planificată a resurselor pământului și cu respectarea biodiversității. Vă asigurăm de continua noastră disponibilitate de a căuta împreună soluții și a stabili măsuri care pot reduce impactul afacerii noastre asupra zonei Hârtibaciului, cu mențiunea că aceste măsuri trebuie să respecte libera desfășurare a activității economice a societății noastre, fără să creeze o povară semnificativă asupra noastră.

Ca o observație finală, arătăm că planșa fotografică transmisă cu gardul montat pe vegetația forestieră nu ne aparține, gardurile noastre având doar scopul de a delimita perimetrul bovinelor.

KARPATEN MEAT S.A. prin administratori Ștefan Jung și Samuel Widmer

Date istorice ale localităților de pe Valea Hârtibaciului preluate din lucrarea „Județul Sibiu – Istorie și imagini de epocă” autori Gernot Nussbacher, Nicolae Pepene, Bogdan – Florin Popovici, Dan Nanu, de unde am preluat datele cronologice și atlasul „Transilvania – Izvoare de geografie istorică Județul Sibiu”, autori, Pepene Nicolae, Nanu Dan și Popovici Bogdan – Florin, de unde am preluat textul și harta Iosefină, cu date din anul 1775. Publicarea se face în ordinea alfabetică.

Hosman, Holzmengen, Holzmany

Sec. XIII construcția unei biserici în stil romanic, cu hramul Sf. Apostol Pavel, actuala biserică evanghelică. # 1319 mențiune documentară – Holzmenia # cca 1460 Holzmenia este incendiată de trupele lui Vlad Țepeș, domnul Țării Românești. # 1488, Holczmengen localitate în scaunul săsesc Nocrich, având 14 gospodării și o școală. # 1500 – 1506 fortificarea bisericii și construirea unei incinte cu mai multe turnuri. # 1601 trupele lui Mihai Viteazu incendiază biserica cetate. # 1750 la Holtzman, din scaunul săsesc Nocrich trăiesc 198 de locuitori români care aparțin de protopopiatul de la Colun. # 1765 la Holzmengen trăiesc 398 sași de religie evanghelică, care aparțin de capitlul (protopopiatul) de Nocrich # 1859, construcția bisericii catolice.

Hosman, un sat în scaunul săsesc Nocrich, locuit de sași și valahi, având o parohie cu biserică evanghelică ce aparține capitlului Nocrich, precum și o biserică greco-unită, fiind filie a bisericii greco-neunite din Glâmboc și a parohiei catolice din Porumbacu de Jos. Satul se află în bazinul Hidrografic al Oltului și al afluentului său, râul Cibin, la 2 1/2 ore distanță de proxima poștă, Porumbacu de Jos, între N și E de aceasta, la 2 ore mai jos de Nocrich și la 1 3/4 ore mai sus de Cornățel, pe malul stâng al Hârtibaciului, la vărsarea unui mic pârâu. Se învecinează cu: Marpod între E și N, Fofeldea la ESE, Nucet între SV și V, Țichindeal la NNV

Ighișu Vechi, Rumanisch – Eibesdorf, Olahivanfala

1201, mențiune documentară – terra Iwankateluke. # 1357, mențiune documentară – Ivanfallua # sec, XIV-XIX Ighișu vechi este o localitate în comitatul Alba, după 1764 în comitatul Alba de Sus, în plasa Bârgăniș. # 1733, Ibisdorff este o localitate cu populație mixtă, are o biserică greco-catolică, un preot și 74 de locuitori români; aparține de protopopiatul Colun.

Ighișu Vechi, un sat în plasa Bârgăniș, din comitatul Alba de Sus,

aparținând mai multor nobili, locuit de unguri și valahi, având o parohie greco-unită, o parohie cu biserică reformată, precum și o parohie cu biserică greco-neunită, de care aparține, ca filie, satul Zlagna, fiind filie a parohiei catolice din Mălâncrav. Localitatea se află în bazinul hidrografic al Oltului și al afluentului său, râul Cibin, la 6 ore depărtare de prima stație de poștă, Mediaș, la S de aceasta, pe malul unui pârâu care, la distanță mai mică de 1/2 ore mai jos de sat se unește cu pârâul ce vine de la Vecerd și la mai mult de 1/4 ore, dincolo de punctul de confluență, se varsă în râul Hârtibaciu, dinspre partea dreaptă, la 1/4 ore mai jos de Benești. Se învecinează cu: Zlagna între N și E, Bârgăniș la ESE, Benești la S, Vecerd între V și N.

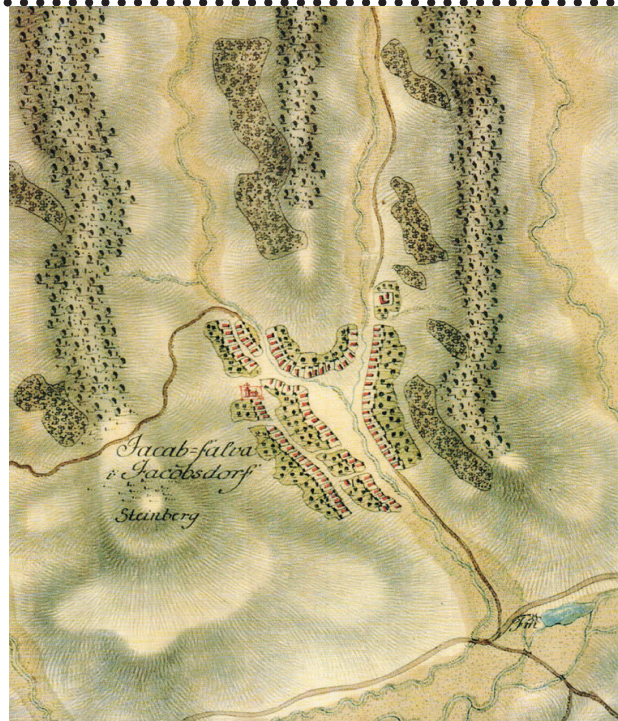
Iacobeni, Jakobsdorf, Jakobfalva

1309, mențiune documentară – Villa Jacobi, # 1488, Jakobsdorf localitate în scaunul săsesc Cincu, având 75 de gospodării și o școală. # sec XIV, construcția unei biserici gotice, actuala biserică evanghelică, care pe la 1500 este fortificată și înconjurată de o incintă cu turnuri și cu bastioane. # 1713, construcția bisericii ortodoxe din lemn # 1733, la Jakersdorf trăiesc 50 de locuitori români ce aparțin de protopopiatul Colun. # 1765, la Jakobsdorf trăiesc 550 de locuitori sași de religie evanghelică, care aparțin de capitlul (protopopiatul) Cincu # 1863, construcția noii biserici ortodoxe zidite.

1898, inaugurarea căii ferate Sighișoara– Agnita, construcția gării din Iacobeni.

Iacobeni

Un sat în scaunul săsesc Cincu Mare, locuit de sași și valahi, având o parohie cu biserică evanghelică ce aparține capitlului Rupea, fiind filie atât a parohiei greco-neunite din Movile, precum și a parohiei catolice din Cincu mare. Satul se află în bazinul hidrografic al râului Olt și al afluentului său, râul Cibin, la mai mult de 5 ore distanță de proxima poștă, Sighișoara, la SV de aceasta, pe un pârâu ce izvorăște din Dealu făgetului de pe cumpăna apelor, la 3/4 ore deasupra localității și se varsă la 1/2 ore mai jos de aceasta, dinspre partea dreaptă, în râul Hârtibaciu, la 1 3/4 ore mai jos de Netuș și la 2 1/2 ore mai sus de Agnita. Se învecinează cu: Netuș între E și S, Stejărișu la V, Mălâncrav între N și V.

Ilimbav, Eulenbach, Illebenak

1375, mențiune documentară – Velenbach # 1382, mențiune documentară – villa Vlenbach # 1429 este menționată o biserică cu hramul Sf. Ursula la Ullebenach. # 1488, Vllebach este comună în scaunul săsesc Nocrich și are 18 gospodari. # 1733 la Ilymbav există o biserică greco-catolică, trei preoți și 123 de locuitori români care aparțin de protopopiatul Colun.

Ilimbav. Un sat în scaunul săsesc Nocrich, locuit de valahi, având o parohie cu biserică greco-unită, precum și o parohie cu biserică greco-neunită, fiind filie a parohiei catolice din Cincu Mare. Satul se află în bazinul hidrografic al râului Olt și al afluentului său, râul Cibin, la patru ore depărtare de proxima poștă, Porumbacu de Jos, la NE de aceasta, la mai puțin de 3/4 ore mai sus de Marpod, la confluența unor pârâiașe ce izvorăsc din dealurile Feței și Făgetului, noul curs de apă vărsându-se în râul Hârtibaciu, dinspre partea stângă, la mai mult de 1/2 ore mai jos de Marpod, la 3/4 ore mai jos de Nocrich și la o oră mai sus de Hosman. Se învecinează cu: Chirpăr între E și N, Săsăuș la SE, Fofeldea între SV și V, Marpod la VNV.

ORTODOXIA PE VALEA HÂRTIBACIULUI

FOAIE EDITATĂ DE PROTOPOPIATUL ORTODOX AGNITA

CUBINECUVÂNTAREA ÎNALT PREASFINȚIEI SALE DOCTOR LAURENȚIU STREZA MITROPOLITUL ARDEALULUI

APRILIE 2021

„*Lumina lui Hristos luminează tuturor!*” (Liturghia Darurilor)

Cum vor fi organizate slujbele în perioada 24 aprilie – 7 mai 2021

Cancelaria Sfântului Sinod a transmis marți, 20 aprilie, un set de recomandări privind modul în care se vor organiza slujbele în perioada 24 aprilie – 7 mai 2021. Se fac precizări privind procesiunile de Florii, Deniile, sosirea Luminii Sfinte și Învierea, dar și referitoare la sărbătoarea Izvorul Tămăduirii.

Comunicatul integral:

Îndrumări ale Cancelariei Sfântului Sinod, aprobate de Patriarhul României, privind slujbele care vor fi săvârșite în perioada dintre sâmbăta Floriilor și sărbătoarea Izvorului Tămăduirii (24 aprilie – 7 mai 2021), în condițiile stării de alertă.

Având în vedere că, potrivit Hotărârii Guvernului nr. 432/8 aprilie 2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 13 aprilie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de Covid-19, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 369 din 9 aprilie 2021, starea de alertă a fost prelungită pe întreg teritoriul țării pentru o nouă perioadă de 30 de zile, începând cu data de 13 aprilie 2021,

Ținând cont de prevederile Ordinului comun al Ministrului Sănătății și al Ministrului Afacerilor Interne nr. 1.103/95/2020 pentru aprobarea regulilor privind accesul în lăcașele de cult, distanța minimă de siguranță și măsuri sanitare specifice pentru desfășurarea activităților religioase, publicat în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 520 din 17 iunie 2020,

Cancelaria Sfântului Sinod a elaborat prezentele Îndrumări, adresate tuturor unităților de cult din România ale Bisericii Ortodoxe Române, privind sfintele slujbe care vor fi săvârșite în perioada dintre sâmbăta Floriilor și sărbătoarea Izvorului Tămăduirii (24 aprilie – 7 mai 2021):

1. Sfintele slujbe vor fi săvârșite potrivit prevederilor liturgice și tipiconale specifice perioadei, cu respectarea actelor normative privind starea de alertă pe teritoriul României.
2. Sfintele slujbe pot fi oficiate în interiorul și/sau în afara lăcașurilor de cult, cu respectarea regulilor de protecție sanitare prevăzute de Ordinul comun al Ministrului Sănătății și al Ministrului Afacerilor Interne nr. 1.103/95/2020, dintre care amintim: dezinfectarea mâinilor la intrarea în lăcașul de cult; purtarea obligatorie a măștii sanitare, astfel încât aceasta să acopere gura și nasul; asigurarea unei suprafețe de minimum 4 mp pentru fiecare persoană și o distanță de minimum 2 m între persoane, în interior; și 1,5 m între persoane, în exterior.
3. Fiecare unitate de cult va pregăti mai mulți voluntari, care vor purta ecusoane personalizate, pentru a asigura desfășurarea în bune condiții a sfintelor slujbe și a activităților specifice perioadei prepascale și pascale.

4. Preoții vor aduce, din timp, la cunoștința credincioșilor programul evenimentelor religioase și prezentele recomandări, făcând apel la respectarea normelor igienico-sanitare.
5. Preoții parohi, stareții sau ecleziașii, după caz, vor calcula numărul persoanelor care pot intra în lăcașul de cult și în incinta acestuia, îngrijindu-se de marcarea corespunzătoare a locurilor în care pot sta credincioșii, astfel încât să fie respectate normele legale privind distanțarea fizică dintre persoane.
6. Pentru evitarea depășirilor și aglomerărilor, se recomandă credincioșilor să participe la sfintele slujbe săvârșite la unitățile de cult de care aparțin din punct de vedere teritorial (biserica parohială).
7. Întrucât „organizarea de procesiuni și/sau pelerinaje religioase este permisă numai cu participarea persoanelor care au domiciliul sau reședința în localitatea unde se desfășoară respectiva activitate” (art. 1 pct. 10-11 din Anexa 3 a HG nr. 432/8 aprilie 2021), se recomandă ca, acolo unde există această tradiție, procesiunile de Florii să fie organizate în ajunul sărbătorii de către fiecare unitate de cult, cu proprii credincioși, prin înconjurarea lăcașului de cult. Ramurile de salcie sau finic vor fi binecuvântate în Sâmbăta lui Lazăr, 24 aprilie 2021, după Vecernie, dacă se organizează procesiune în jurul lăcașului de cult, sau în Duminica Floriilor, 25 aprilie 2021. Ramurile binecuvântate vor fi distribuite de către preoți și voluntari în exteriorul lăcașului de cult, iar credincioșii vor fi îndemnați să aștepte pe locurile marcate până când vor primi ramurile. Pe tot parcursul slujbei și al procesiunii se va respecta distanța fizică prevăzută de

Cum se calculează data Paștilor?

Cătălin Acasandrei

Biserica Ortodoxă utilizează atât ciclul calendaristic lunar, cât și pe cel solar pentru a determina data Sfintelor Paști dintr-un anumit an.

O formulă după care se calculează data Sfintelor Paști a fost concepută mai întâi în cadrul Primului Sinod Ecumenic ținut la Niceea, în 325 d. Hr.

Părinții care au luat parte la Sinodul de la Niceea au adoptat practica alexandrină de calcul a datei Paștilor, care se reducea la următoarele norme:

1. În ceea ce privește ziua săptămânală, Paștile se vor serba totdeauna duminică.
 2. Această duminică va fi cea imediat următoare lunii pline de după echinocțiul de primăvară.
 3. Când 14 Nisan (sau prima lună plină de după echinocțiul de primăvară) cade duminică, Paștile va fi serbat în duminică următoare, pentru a nu se serba odată cu Paștile iudeilor, dar nici înaintea acestuia.
- În „Liturghia generală” a părintelui Ene Braniște citim că data Paștilor creștine depinde de două fenomene astronomice, dintre care unul cu dată fixă, legat de mișcarea Soarelui pe bolta cerească (echinocțiul de primăvară, care cade totdeauna la 21 martie), iar altul, cu dată schimbătoare, legat de Mișcarea de Rotație a lunii în jurul Pământului (luna plină de după echinocțiul de primăvară, numită și lună plină pascală).

Aceasta din urmă face ca data Paștilor să varieze în fiecare an, căci luna plină pascală apare pe cer în unii ani mai aproape de echinocțiu, iar în alții, mai târziu. Astfel, când luna plină coincide cu echinocțiul (21 martie) și e o zi de sâmbătă, Paștile poate fi serbat chiar a doua zi, duminică, 22 martie. Aceasta este data cea mai timpurie a Paștilor. Dacă luna plină a avut loc înainte de echinocțiu (20 martie), atunci ea nu e pascală, ci trebuie să o așteptăm pe cea de după echinocțiu, care va apărea abia peste 29 de zile, adică la 19 aprilie.

Dacă aceasta cade într-o luni, Paștile nu poate fi serbat decât în duminică următoare, adică la 25 aprilie. Astfel, aceasta e data cea mai târzie a Paștilor.

Învierea Domnului a fost calculată în acest fel până în anul 1582, când Papa Grigorie al XIII-lea a introdus calendarul gregorian. Această măsură a fost necesară deoarece vechiul calendar iulian întârzia în fiecare an calculul – căci anul astronomic este cu 11 minute mai lung decât anul iulian și, odată la 128 de ani se mai acumulează încă o zi.

reglementările legale.

8. În săptămâna Sfintelor Pătimiri, sfintele slujbe (Sfânta Liturghie, slujbele Deniilor, Taina Sfântului Maslu, Taina Spovedaniei etc.) vor fi oficiate în interiorul și/sau în afara lăcașurilor de cult, potrivit rânduielilor liturgice și tipiconale, cu respectarea regulilor de protecție sanitară. Ținând cont că circulația persoanelor în afara locuinței/gospodăriei este interzisă în intervalul orar 22,00-5,00, iar în localitățile cu rată mare de incidență a cazurilor de persoane infectate circulația în afara locuinței/gospodăriei este interzisă în intervalul orar 20,00-5,00 (art. 2 alin. 1 pct. 2-4 din Anexa 3 a HG nr. 432/8 aprilie 2021), sfintele slujbe săvârșite seara vor fi programate, după caz, într-un interval orar care să permită revenirea credincioșilor la casele lor, astfel încât să fie respectate prevederile legale în vigoare.

9. În Sfânta și Marea Vineri, la momentul înconjurării bisericii cu Sfântul Epitaf, voluntarii vor îndemna pe credincioși să respecte distanța fizică. Dacă biserica nu are ieșiri laterale și nu poate fi asigurat un flux de intrare-ieșire, clericii vor aștepta în curtea bisericii până când toți credincioșii vor trece pe sub Sfântul Epitaf, apoi vor intra în biserică pentru partea de final a slujbei. Dacă în biserică nu există spațiu suficient pentru credincioși, după închinare, aceștia vor aștepta în curtea lăcașului de cult, pe locurile marcate.

10. Potrivit tradiției începută în anul 2009, Sfânta Lumină va fi adusă de la Ierusalim în ziua de sâmbătă, 1 mai 2021, spre seară, și va fi oferită delegațiilor eparhiilor la Aeroportul Internațional Otopeni. Delegații vor purta mască de protecție și vor respecta distanța fizică prevăzută de lege. Ulterior, Centrele eparhiale, prin protopopiate, vor distribui, în timp util, Sfânta Lumină fiecărei parohii.

11. Ținând cont că „în toate localitățile se permite circulația persoanelor în afara locuinței/gospodăriei, în perioada 1 mai-2 mai 2021, în intervalul orar 20,00-5,00 pentru deplasarea și participarea la slujbele religioase” (art. 2 pct. 6 din Anexa 3 a HG nr. 432/8 aprilie 2021), slujba Învierii Domnului din noaptea zilei de duminică, 2 mai 2021, va fi săvârșită în prezența credincioșilor, potrivit rânduielii liturgice a Bisericii Ortodoxe. Astfel:

- pentru a evita aglomerația, la unitățile de cult cu pangarul în interiorul bisericii, vor fi organizate din timp, în locuri special amenajate în afara lăcașului de cult, mai multe puncte de distribuire a Paștilor (pâine binecuvântată și stropită cu agheasmă și vin, pregătită și ambalată din vreme în pachete/punguțe de unică folosință închise, respectând regulile de igienă), a lumânărilor, a candelor și a obiectelor de colportaj;
 - credincioșii vor aștepta, în afara lăcașului de cult, pe locuri individuale special marcate, primirea de la clerici a Sfintei Lumini, la ora 00.00, păstrând distanța de 1,5 m între persoane;
 - după oferirea Sfintei Lumini, se vor citi Sfânta Evanghelie și Pastorală;
 - la finalul slujbei de afară, pentru săvârșirea Canonului Învierii și a Sfintei Liturghii, clericii vor intra în lăcașul de cult împreună cu credincioșii, în limita spațiului disponibil, potrivit prevederilor sanitare în vigoare, sau vor continua slujba în afara lăcașului de cult, în cazul în care numărul credincioșilor este mare.
12. În prima zi de Paști, slujba Vecerniei sau A doua Înviere, se săvârșește în biserici, începând cu ora 12.00, cu participarea credincioșilor mireni, respectându-se regulile sanitare în vigoare.
13. În ziua de vineri, 7 mai 2021, cu prilejul sărbătorii Izvorului Tămăduirii, slujba de sfințire a apei va fi săvârșită, în exteriorul bisericii, după rugăciunea amvonului de la Sfânta Liturghie. După sfințirea apei, aceasta va fi oferită credincioșilor în afara lăcașului de cult de către voluntari, credincioșii păstrând în mers distanța de 1,5 m și purtând mască de protecție.

Cancelaria Sfântului Sinod, 19 aprilie 2021

Publicat de Sorin Ionițe 20.04.2021

Pe 24 februarie 1582, Papa Grigore al XIII-lea îndreaptă eroarea, suprimând zilele cu care rămăsese în urmă anul calendaristic (5-14 octombrie) și restabilind echinocțiul de primăvară la 21 martie. Mai apoi, calendarul gregorian a fost acceptat de toate țările occidentale, Biserica Ortodoxă Română adoptându-l în anul 1924. Unele Biserici Ortodoxe nu au pus în aplicare această hotărâre și, de aceea, Patriarhia Ierusalimului, Biserica Ortodoxă Rusă și Biserica Ortodoxă Sărbă păstrează, în continuare, calendarul neîndreptat.

Pentru a înlătura dezacordul acesta dintre diferitele Biserici ortodoxe și pentru a menține o unitate ortodoxă în serbarea Paștilor, Bisericile ortodoxe care au adoptat calendarul îndreptat au stabilit, în anul 1927, ca Paștile să fie serbat în toată creștinătatea ortodoxă după pascalia stilului vechi, adică în același timp cu Bisericile rămase la calendarul neîndreptat.

Cu toate că sărbătorim Paștile cu toții în aceeași duminică, Praznicul este numerotat diferit în cele două calendare întrebuițate azi în creștinătatea ortodoxă, din cauza celor 13 zile cu care calendarul neîndreptat a rămas în urmă.

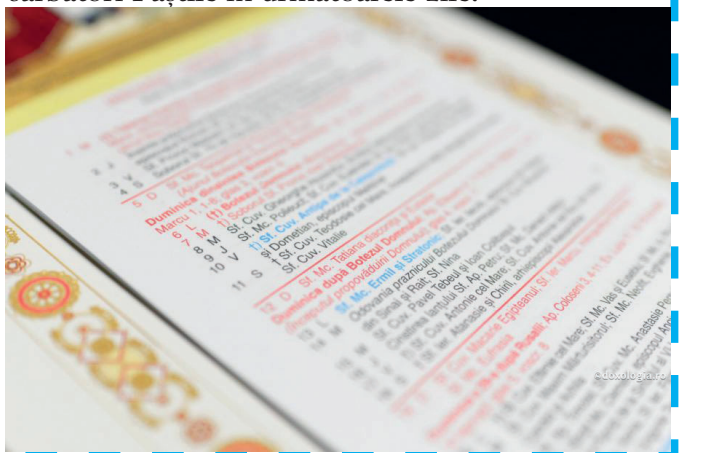
Așadar, data la care sărbătorim Paștile depinde de echinocțiul de primăvară, care cade mereu la 21 martie și de luna plină de după acest echinocțiu. Luna plină variază și, de aceea, data Paștilor este alta în fiecare an.

Până în anul 2030, vom sărbători Paștile în următoarele zile:

- 2020 – 19 aprilie
- 2021 – 2 mai
- 2022 – 24 aprilie
- 2023 – 16 aprilie
- 2024 – 5 mai
- 2025 – 20 aprilie
- 2026 – 12 aprilie
- 2027 – 2 mai
- 2028 – 16 aprilie
- 2029 – 8 aprilie
- 2030 – 28 aprilie

Sursa: doxologia.ro

Foto: Oana Nechifor

Omul se află în Rai. Raiul vine în inima noastră prin Învierea Domnului Hristos.

Bucuria ne-a cuprins pe fiecare dintre noi. Toate neliniștile noastre pier în lumina Învierii Domnului Hristos. Dar există o dilemă! Lumina lui Hristos luminează oare tuturor? Da. Ea se face lumină tuturor, dar sunt și oameni, care stau cu obloanele trase la ferestrele inimilor lor. Și acolo soarele Învierii luminează, dar nu poate pătrunde, decât dacă omul deschide fereastra libertății sale, de-a dori să-L vadă pe Dumnezeu.

Am luat această lumină în noaptea cea Sfântă, mult așteptată. Am stat la ușa mormântului, în fața ușilor bisericilor în tăcerea întunericului, cu inimile bătând de bucurie, că ceva se schimbă în bine în viața noastră. Ne săturasem de atâta propagandă a urii, dar și de minciună, propagate chiar și acolo unde ar trebui să fie intimitățile noastre. Toate se transformaseră într-un întuneric din ce în ce mai mare. Dar, da, Lumina Învierii lui Hristos luminează tuturor astăzi, și acestea pier pentru omul credincios lui Dumnezeu.

Programul Împărăției Domnului Hristos a început cu aducerea luminii, care alungă întunericul neliniștilor, problemelor, necazurilor. Alungă până și frica de moarte. Programul pe care-L aduce Dumnezeu în lume prin Învierea Sa, nu este precum programul pe care ni-l servesc pe tavă toți contrafăcătorii de bucurie. Programul acestora presupune bucurie de moment. Programul lui Hristos cel Înviat, dăruiește celui care-l aplică în viața lui, bucurie veșnică.

Nu trăim doar clipa, ci împreună cu trăirea clipii ne asumăm și responsabilitatea trăirii veșniciei lui Dumnezeu. “Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte, viață dăruindu-le”, reprezintă cel mai îmbucurător imn murmurat de cei mici

și de cei mari, de cei vii și de cei adormiți, de oameni și de îngeri și de tot universul acesta, care-și laudă Creatorul și Viața. Nu rămâne loc de întristare, atunci când dragostea coboară pe pământ. Nu mai există întuneric, atunci când soarele răsare pe pământ. Hristos Învie, făcând oricărui suflet cale spre Înviere și spre Împărăția lui Dumnezeu. Suntem încă nesiguri de bucuria aceasta? Cum am putea să ne bucurăm cu adevărat? Nu există decât o singură opțiune în acest sens, aceea de-a crede că Hristos a Înviat. Cine este atât de puternic ca Dumnezeuul nostru în care credem? Nici moartea, atât de înspăimântătoare pentru mulți dintre noi, nu avut această putere de a-l lega pe Dumnezeu cu lanțurile ei. De ce să ne bucurăm? Pentru că prin credința în El, Domnul vine și locuiește în noi, astfel încât devenim una cu Dumnezeu. Atunci, în acel punct, omul devine plin de bucurie și întristarea nu mai are loc în inima lui pentru că aceasta se află plină de prezența lui Dumnezeu, care este dragoste, pace, bucurie, îndelungă răbdare, facere de bine, blândețe... Omul se află în Rai. Raiul vine în inima noastră prin Învierea Domnului Hristos. Veniți să ne bucurăm este îndemnul cântărilor din Noaptea Învierii.

Ranchiuna nu-și mai are locul în noi, decât doar dacă ne închinăm unui alt Paști. Acela al consumerismului, pe care ni-l propun foarte subtil și atrăgător reclamele și mass media, care dorește întuirea noastră în senzualitatea trupului. Să nu fie, zic ca și Sfântul Apostol Pavel pentru că ar însemna să fim niște ratați ai vieții cu Dumnezeu. Bucuria noastră vizează bucuria Învierii umanității luată în trupul Dumnezeului meu. Acum, prin Înviere, Dumnezeu ne arată că așa vom fi și noi, dacă ne

arătăm următori și ucenici ai Săi. Astăzi, toate în lumină se prefac. Câtă splendoare și gingășie se arată în lume, prin prezența Învierii lui Hristos. Cei răi devin mai buni. Astăzi omul își aduce aminte de bucurie, de bunătațe. Se veselește. Evident, se veselesc chiar și aceia, care se arată împotriva lui Dumnezeu și a bisericii. Dar, pentru o clipă se opresc din lupta irațională și se veselesc, sărbătoresc Paștile.

Ca ucenici ai lui Hristos, suntem chemați să arătăm că bucuria nu constă a fi în mari consumatori de mâncare și băutură, ci în consumatori de cele Sfinte, de prezența în ambasada Cerului pe pământ - Biserica, care ni-l dăruiește pe Dumnezeu, luându-L de pe Sfânta Masa, din Mormântul, care este Altarul Bisericii. Să nu fim triști, deoarece cunoaștem pe Cineva care a biruit până și moartea. Să nu ne fie teamă pentru că cel de dorește să devină prietenul nostru cel mai bun este stăpân peste toate.

Nu sărbătorim iepurașul, ci sărbătorim Învierea lui Dumnezeu.

Iepurașul de paști este un produs contrafăcut, care servește drept surrogat celor care stau departe de Dumnezeu și îndeamnă la a consuma și a cheltui cât mai mult, dându-ți impresia falsă că doar așa vei fi împlinit. Și aici, ar trebui să realizeze cei care stau departe de biserică și de adevăratul sens al Învierii, că orice surrogat al bucuriei se transformă la un moment dat într-un gol imens, din care cu foarte mare greutate ar mai putea scăpa de acolo. Viața este un dar, să o trăim ca pe un dar , fiind recunoscători Dăruitorului.

Să ne fim unii altora bucurie, ca să putem spune cu adevărat: Hristos a Înviat!, Adevărat a Înviat!

Pr. Andrei IANCU

SCHIMB DE EXPERIENȚE LA NIVEL CATEHETIC ÎNTRE PAROHIA COVES, PROTOPOPIATUL AGNITA ȘI PAROHIA ORTODOXA SANTANDER-SPANIA

Între Parohia Coveș (Protopopiatul Agnita) și Parohia Santander (Spania), a avut loc un schimb de experiențe la nivel catehetic, în cadrul proiectului „Iubesc să fiu român cu credință în Dumnezeu, indiferent de pământul pe care trăiesc”, care a fost derulat în perioada 01 februarie - 18 aprilie 2021. La acesta au participat copii cu vârste până în 14 ani, din cadrul grupurilor catehetice ale celor două parohii partenere în acțiunea derulată, care au fost coordonați de preoții parohi: pr. prot. Andrei Turea și dna preoteasă Nona Turea, precum și alte doamne învățătoare, de la Parohia Santander și pr. Andrei Iancu, dna preoteasă Andra Iancu și alți parteneri, de la Parohia Coveș. Scopul parteneriatului desfășurat de la distanță în mediul online a avut la bază conceptul Concursului Național Catehetic „Biserica – familia românilor de pretutindeni”, care este organizat cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel (Temei nr. 10.615/2020), de către Sectorul teologic-educational al Patriarhiei Române, în parteneriat cu Ministerul Educației și Cercetării, în perioada 21 decembrie 2020 – 22 august 2021 (extras din conceptul de concurs).

Etapele proiectului

Schimbul de experiențe între cele două parohii a debutat cu etapa de cunoaștere. Fiecare participant a redactat o scrisoare de prezentare și a relatat o întâmplare din viața sa, în care a simțit prezența și ajutorul lui Dumnezeu. Scrisorile au fost colectate de către preoții parohi sau reprezentanții parohiilor în proiect, după care au fost trimise pe e-mail sau whatsapp în România sau Spania, astfel încât copiii au reușit să se cunoască reciproc, înainte de prima lor întâlnire în online. Acestea au fost însoțite de câte o fotografie cu fiecare participant în parte.

A urmat secțiunea să ne cunoaștem țara în care trăim (România/Spania) și Sfinții români, care a fost derulată, după cum urmează:

- Prezentare interactivă a țării, realizată de preoții parohi sau reprezentanți ai parohiei în proiect;
- Perechile de participanți și-au prezentat proiectele realizate despre Sfinții români, în cadrul întâlnirii online pe platforma zoom;
- Au fost prezentate concluzii și impresii despre această experiență.

Ultima etapă din proiect s-a numit Daruri pentru prietenii mei de departe, în cadrul căreia fiecare parohie a organizat ateliere, în care au confecționat diverse obiecte, în concordanță cu tema proiectului și au făcut desene sau pictură pe sticlă cu Sfinți români. Obiectele confecționate au reprezentat, fiecare în parte un schimb de cadouri pentru partenerii participanți la concurs.

Impresii

“A fost o experiență îmbucurătoare. Le mulțumim părintelui și dnei preotese pentru inițiativa proiectului. Ne-am bucurat că am putut să îl concretizăm. E foarte important să ne aducem aminte despre Sfinții Români, despre nevoia de-a ne întâlni, chiar și în mediul online împreună în jurul copiilor, de aici, din Spania, și din țară. Noi avem în Spania o relație foarte apropiată cu părinții și copiii, aceștia se întâlnesc cu noi săptămânal, consolidând relația biserică-copil-familie. Proiectul acesta nu face altceva decât să ne aducă aminte că suntem români acolo unde suntem, dacă păstrăm valorile noastre de neam și biserică, ceea ce cred personal că în diaspora, biserica joacă un rol extraordinar de important și, pe care cred că-l îndeplinește cu succes.” (pr. Andrei Turea)

“Participarea la acest proiect a reprezentat un lucru foarte frumos pentru mine. M-am bucurat că m-am întâlnit cu prieteni, care trăiesc în România. Nu am simțit că suntem departe unii de alții. Mi-aș dori să continuăm să ne mai întâlnim și să vorbim unii cu alții și să ne aducem aminte de Sfinții români!” (Ioana Turea, Spania, 10 ani)

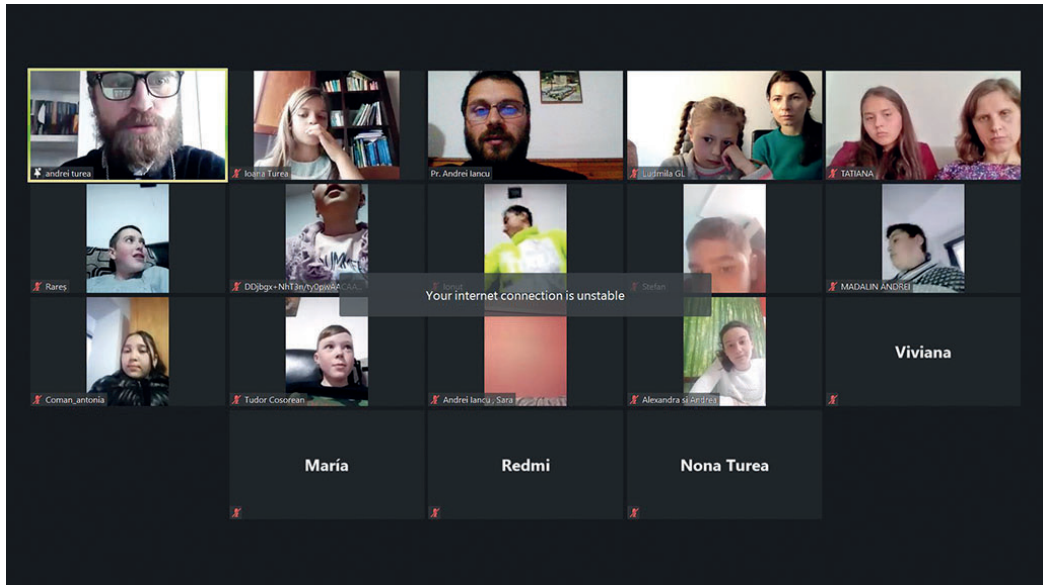
“Pentru mine ca și coordonatoare, proiectul a reprezentat un fel de regăsire, de descoperire a faptului că astfel de schimburi de experiențe sunt foarte folositoare și benefice pentru toți. Suntem români și indiferent de spațiul în care trăim, rămânem români. Este necesar să încercăm să ne identificăm ca români noi toți, atât cei din afară, dar și noi cei din țară, care tindem să credem că, dacă trăim pe pământ românesc, nu mai este nevoie să fim iubitori de țară, să ne cunoaștem valorile noastre sau să iubim biserica. Cred că a fost o experiență, care doar ne-a deschis apetitul spre o comunicare mai deasă a noastră, uniți în jurul proiectelor de genul acesta, care ne aduc împreună.” (Andra Iancu, coordonator)

“M-am bucurat să întâlnesc copii din afara țării noastre, dar care sunt tot români. Am lucrat împreună la proiect și în cadrul atelierelor, m-am bucurat tare mul că pot să fac, să confecționez un cadou pentru un prieten din Spania, care poate îi va aduce aminte că suntem împreună români oriunde am fi. Aștept cu nerăbdare și următoarea întâlnire.” (Iulia Mititel, Coveș, 14 ani)

Rezultatele proiectului

Fiecare copil participant, precum și reprezentanții parohiei vor primi diplome și adeverințe de participare la proiect, în cadrul Sărbătorilor Pascale. De asemenea, ambele parohii și-au exprimat dorința de a continua parteneriatul și în perioada ulterioară încheierii prezentului proiect, pe diferite tematici de comun acord stabilite.

Pr. Andrei IANCU

Arhiepiscopia Sibiului, prin Departamentul Social-Filantropic și Asociația Filantropia Ortodoxă Sibiu au desfășurat sâmbătă, 17 aprilie, o nouă activitate socio-medicală din cadrul Programului Național „Sănătate pentru Sate” al Patriarhiei Române. Mai mult cadre medicale au oferit consultații în cadrul unei caravane pentru un grup țință de 50 de persoane defavorizate și vârstnice din localitatea Coveș, județul Sibiu, unde nu este acces la asistență medicală, neexistând în prezent nici un cabinet de medicină de familie sau dispensar.

„Cele 50 de persoane au beneficiat de consultații gratuite de medicină generală și cardiologie, testarea și verificarea parametrilor de glicemie și hemoglobină, iar la sfârșit au primit gratuit medicamentele prescrise pe rețetele din această activitate și pachete cu alimente prin Proiectul eparhial Cămăruța milosteniei! Ne bucurăm că am reușit ca în cei șase ani de existență (peste 40 de ediții) a acestui program în eparhia noastră, să oferim consultații gratuite, profilaxie dentară și medicamente unui număr de aproximativ 3000 de persoane defavorizate, cu vârstă înaintată, din localități fără medic de familie”, a menționat Marius Talmațchi, inspector eparhial al Arhiepiscopiei Sibiului și coordonator al acestui program la nivel local.

„Sănătate pentru sate” LA COVEȘ, JUDEȚUL SIBIU

Programul „Sănătate pentru sate” este implementat la nivel de eparhie începând cu anul 2015, după ce a fost preluat de la Patriarhia Ortodoxă Română, în urma încheierii unui parteneriat Stat-Biserică cu Ministerul Sănătății și produce efecte sociale și medicale pozitive în folosul comunității. De asemenea, are ca scop facilitarea asistenței medicale persoanelor defavorizate (social, vârstă înaintată, statut de neasigurat în cadrul Sistemului CNAS, persoane cu dezabilități, persoane nedeplasabile, pacienți cu boli cronice, cu nivel educațional redus, etc.) din localitățile din mediul rural de pe raza Județelor Sibiu și Brașov.

În activitatea de la Coveș a fost implicat alături de Serviciul ambulanțier al Asociației Filantropia Ortodoxă Sibiu și Firma SMD-Medical Services de la Mediaș, iar aparatura medicală și dispozitivele de testare aparțin asociației eparhiale.

Astfel, la solicitarea și implicarea directă a preotului paroh, mai multe persoane au fost sprijinite material și consultate.

„Derularea acestui program reprezintă o atenție deosebită, îndreptată spre persoanele din comunitatea noastră. Oameni de diferite vârste și cu diferite probleme s-au bucurat că au beneficiat de consultații specializate și totodată de medicamente, pe baza rețetelor eliberate în urma controlului efectuat, precum și de ajutoare materiale, constând în alimente. Îi suntem recunoscători Bunului Dumnezeu și îi mulțumim Înaltpreasfințitului Părinte Laurențiu, Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului, pentru binecuvântarea acordată, ca această acțiune să se deruleze în parohia noastră. De asemenea îi felicităm și le mulțumim foarte mult cadrelor medicale voluntare și partenerilor, care au venit astăzi să aducă mângăiere tuturor celor care au beneficiat de consultații, Spitalului Orașului Agnita, și dnei director a Școlii GD Teuch Agnita!”, a spus preotul paroh din Coveș, Andrei Iancu.

Activitatea a fost realizată în parteneriat cu:

- Farmaciile Apotheka, cu sprijinul cărora au fost oferite gratuit medicamente beneficiarilor prezenți de către medicii voluntari din această activitate, precum și donarea unor produse de protecție sanitară necesare (mănuși, măști, dezinfectanți, etc.);
- Spitalul Orășenesc Agnita, prin asigurarea unor paturi mobile necesare pentru realizarea examinării pacienților cu electrocardiograf;
- Școala G. D. Teutsch Agnita, prin oferirea unui spațiu cu titlu gratuit pentru buna desfășurare a acestei acțiuni;

De altfel, activitatea nu ar fi putut fi realizată fără sprijinul voluntarilor care au răspuns solicitării și care au oferit consultații gratuite persoanelor defavorizate din localitatea menționată anterior, după cum urmează:

- Dr. Rezident Achim Andreea – Medicină Generală;
- Dr. Rezident Puia Andreea – Cardiologie;
- Asistent Medical Ogorean Paul Sebastian;
- Asistent Medical Ogorean Alexandra;
- Asistent Medical Butilă Liliana
- Asistent Medical Veza Dana și
- Asistent Farmacist Damian Bianca.

„A trecut un an de când suntem în această pandemie, încercăm cu pași mărunți să ne adaptăm dar conștientizăm faptul că oamenii au nevoie de oameni iar sănătatea noastră, a tuturor, este cea mai importantă, astfel că ne bucurăm de încă o ediție a proiectului „Sănătate pentru sate” în localitatea Coveș, un sătuc de lângă Agnita. Noi toți, voluntari, medici și asistenți împreună, cu ajutorul bunului Dumnezeu am reușit să consultăm 50 de persoane de toate vârstele, cu precădere peste 65 de ani, populația cu risc în momentul de față. Se spune că dăruiești puțin când dai din lucrurile tale, dar atunci când dai din tine însuși dăruiești cu adevărat”, a declarat dr. rezident – Medicină Generală – Andreea Achim.

Sursa: mitropolia-ardealului.ro

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ortodoxia pe Valea Hârtibaciului

Str. Mihai Viteazu, nr. 20, Agnita, 555100, telefon 0269 510325

Președinte: Pr. Protopop Mihai Naicu

Secretar: Pr. Andrei Iancu

Colectivul de redacție: Pr. Marius Rebegel (Ruja), Pr. Țiț Florin (Brădeni),

Pr. Grama Bogdan (Cornățel), Pr. Briscan Marius-Andrei (Vecerd),

Pr. Dușescu rareș-George (Ghijasa de Sus)

Tiparul: S.C. GARAMOND TIPOGRAFIE S.R.L.

Așteptăm opiniile și sugestiile dumneavoastră dumneavoastră la adresa redacției

sau pe e-mail la următoarele adrese ortodoxiapevaleahartibaciului@yahoo.com

ortodoxia pe hartibaci@yahoo.com

În căutarea luminii

Ca într-un crescendo dramatic, fiecare zi părea că trage încă o tușă cernită peste ceva ce avea să vină.

O emoție colectivă, discretă la început, devenită mai apăsătoare cu fiecare zi cuprindea oamenii.

Se lăsa postul, dar nu mâncarea în sine aducea atmosfera asta.

Nu de aici venea schimbarea, ci din tăcerea tristă a femeilor, mai interiorizate ca de obicei, din negrul care le învăluia, tinere sau nu, din mâna cu care își acopereau gura, cu colțul năfrămii, din ochii triști, din vocea șoptită.

După o săptămână, două, încet, încet, oamenii, ca într-o retragere din lume, rămăneau dincolo de porțile înalte, singuri.

Răsul sau cântecul de copii era potolit cu o privire scurtă, care te făcea să te simți vinovat.

Sâmbăta florilor , cu toate florile ei, părea doar încă o treaptă, pe care un sat cernit o urca spre tragica săptămână a deniilor, învățându-ne cu plânsul.

Urma Săptămâna Patimilor.

*

Se întuneca și, pe drumul plin de tină, șiruri lungi de femei cernite, abia se distingeau.

Mergeam în urma bunicii și a mamei, iar năframa neagră care îmi acoperea capul, cumva prea mare pentru mine, îmi aluneca mereu.

Ca într-un ritual vechi, toată lumea cernită și tăcută urca drumul bisericii din deal, iar întunericul nopții era spart de lumina slabă din ferestrele vitrate.

Mirosul de tămăie, fumul lumânărilor, hainele cernite și , mai ales, cântecele sfâșietoare, creau o lume ireală, de dincolo de timpuri.

În aceeași tăcere, șirurile lungi, cernite, se întorceau apoi, topindu-se în întunericul nopții, iar eu simțeam că am fost parte dintr-o taină, ale cărei înțelesuri îmi scăpau.

Ajungeam acasă, înfrigurată și ușor speriată, de înțelesul vorbelor pe care abia acum le deslușeam.

Ultima seară de denii... la fiecare deschidere a ușii, lumânările plâpânde desenează umbre prelungi,macabre, peste chipurile uscate ale sfinților. Vocea, ușor dramatică a preotului, este acoperită de vocile femeilor, în care se simte plânsul. Din ce în ce mai dramatic și mai profund, până la ultima strofă a Prohodului.

Merg spre casă, o umbră în șirul lung de umbre tăcute.

Simt, cumva, că fiecare e singur pe drumul lui în întuneric, în căutarea luminii.

Lenuța Barbu

Dansurile cu substrat cultic

La noi, dansul popular are cu precădere funcție distractivă, de petrecere, dar pe alocuri a mai păstrat și resturi din rosturile lui cultice de odinioară, îmbrățișând toate momentele importante din ciclul vieții. De multe ori, înțelesul originar s-a șters cu totul și oamenii mai practică dansul în virtutea tradiției, pentru ca așa au apucat din bătrâni. Câteodată, i se da o semnificație nouă, cu o vădită coloratură ceremonială pentru a diferenția jocul de cele obișnuite, dar fără nici un fel de nuanță sacrală, cultică.

În trecut dansurile alimentate de felurite credințe, au fost mai numeroase, dar cu vremea au dispărut fără să lase vreo urmă. Câteva sunt atestate documentar de martori întâmplători sau de reprezentări iconografice pe zidurile unor biserici.

Sec. XIV și XVI în Europa Occidentala a bântuit un fel de modă a așa numitului dans macabru sau dans al morții, în care moartea figura dansând într-o horă cu oameni vii, reprezentând clasele sociale (de la împărați până la oameni de rând). Substratul dansului este vizibil creștin alcătuiind un fel de predică în mișcare coregrafică prin care se sublinia atotputernicia morții și mai cu seamă desăvârșita egalitate în fața ei. Aceste dansuri macabre se desfășurau în cimitire sub privegherea directă a preoților care apoi l-au impus și în picturile murale ale bisericilor.

La noi a fost zugrăvit un astfel de joc pe un perete al bisericii din Valea Popii - Muscel. Scena a fost ștearsă dar eruditul profesor din Câmpulung, G. Șapcaliu care a văzut-o, a putut reține chiar versurile adaose prin care moartea o invită la joc pe împărăteasa:

„ Doamnă împărăteasă,
Ai fost mândră și frumoasă,
Și-ai trăit în lume bine
Hai de joacă și cu mine”

La origini dansul ritual a avut alte meniri. Asigura bogăția recoltelor; săriturile erau menite să aducă creșterea plantelor în virtutea similitudinii (cu cât sărea mai sus dansatorul cu atât mai înaltă creștea planta pentru care se executa dansul).

Dansatorii executau mișcări imitative care s-au păstrat până târziu încât au putut fi culese.

In dansurile nuptiale se mai găsesc urme cultice, dar semnificația lor e pierdută aproape în toate cazurile, devenind simple manifestări ceremoniale menite să mărească fastul, prima trăsătură esențială a scenariului nupțial.

Dansurile practicate erau din repertoriul obișnuit:

- Hora Apei (jucată cu prilejul aducerii apei de către mireasă)
- Hora Bradului (jucata după gătitrea lui de către fetele invitate)
- Busuiocul Moldovenesc – prin care mirii și nuntașii ocolesc de trei ori masa nupțiala)
- Nuneasca din Muntenia (hora prin care erau gratificați nașii)
- Tragerea prin Maramă
- Hora la Fântână
- Legătoarea și Jocul Îtelor

Ultimele dansuri au mai mult un caracter distractiv cu toate că se practica numai in anumite momente.

În Transilvania singurul dans cu caracter ceremonial în cadrul nunții este,Jocul miresei pe bani”

În cadrul colindătorilor din Mărginimea Sibiului și din Orăștie se joacă în același timp și Călușarul (execută întâi în curtea gospodarului câteva figuri de obicei selectate din călușar), apoi intră în casă pentru a colinda, fără să fie clară legătura între căluș și colindat.

Inițierea la joc – fata trebuia introdusă în joc la hora satului.

Intrarea în joc însemna trecerea tinerei în rândul fetelor.

Dansuri funebre - cu totul îndepărtate de viziunea modernă. Are rolul de a apăra pe cei vii și pe cel mort de spiritele rele și strigoi.

Într-o fază mai evoluată, dansurile funebre au ca țintă stabilirea unei legături între cei dispăruți și urmașii lor, precum și de a ușura sufletele morților.

Au rămas până in zilele noastre:

- Înconjurarea mormântului (Bistrița, Valea Almajului)
- Brâu în jurul mormântului pe când mortul era îngropat
- Jocul de pomană în Oltenia și Banat

Aceste jocuri erau o punte de legătură între vii și morți

- Dans de priveghi (Chiperiul)- Vrancea (dansatorii purtau măști funebre)

- Hora – Cel care conducea jocul avea in mana o prăjină aprinsă. Telul jocului era de a-i prăvăli pe cei din șir ca să cadă în foc. Înțelesul unei asemenea petreceri funebre s-a pierdut de multa vreme. După felul cu se dansează acum aceste dansuri au devenit distractive .

Măștile funebre mai simbolizează și:

- Comuniunea dintre morți și vii

- Măștile au și caracter apotropaic (de a-i speria pe morți să nu facă vreun rău oamenilor)

- Alungarea spiritelor rele

Profesor coregraf: Sârbu Ioan

EI S-AU NĂSCUT ÎN MAI

Vlad Regina	96 de ani	31 mai	Șeica Mare
Herciu Ana	94 de ani	13 mai	Ghijasa de Sus
Iejenski Elisabeta	94 de ani	31 mai	Cornățel
Lazăr Paraschiva	92 de ani	03 mai	Cașolț
Avram Ana	92 de ani	18 mai	Metiș
Pupăză Maria	92 de ani	28 mai	Retiș
Șușa Aurelia	91 de ani	08 mai	Șeica Mare
Tecoanță Maria	91 de ani	28 mai	Alțina
Sbârcea Maria	90 de ani	10 mai	Retiș
Preda Fimia	90 de ani	22 mai	Alțina
Cojanu Paraschiva	90 de ani	30 mai	Cașolț
Simion Ilie Niculae	90 de ani	30 mai	Cașolț
Mănișor Lucreția	89 de ani	11 mai	Șeica Mare
Bărdaș Otilia	89 de ani	28 mai	Retiș
Pițigoi Livia	88 de ani	01 mai	Chirpăr
Schun Iosefina	88 de ani	13 mai	Șeica Mare
Helerea Eugenia	88 de ani	23 mai	Bruiu
Țanț Ioan	87 de ani	09 mai	Retiș
Pop Aurelia	87 de ani	26 mai	Merghindeal
Popșor Elena	86 de ani	03 mai	Chirprăr
Obrodovics Lucreția	86 de ani	22 mai	Șeica Mare
Peveloana Florica	86 de ani	26 mai	Nucet
Turcu Lucian	85 de ani	16 mai	Cornățel
Ionuț Ileana	85 de ani	18 mai	Bruiu
Clopotar Dănilă	84 de ani	01 mai	Merghindeal
Luca Iordan	84 de ani	20 mai	Alțina
Paikije Elisabeta	84 de ani	28 mai	Șeica Mare
Gigănel Ioan	84 de ani	30 mai	Șeica Mare
Bobeș Paraschiva	83 de ani	08 mai	Daia
Tabra Letiția	83 de ani	10 mai	Răvășel
Căliman Elena	83 de ani	17 mai	Cașolț
Latcu Aurica	83 de ani	18 mai	Merghindeal
Schuster Maria	83 de ani	19 mai	Marpod
Petrișor Maria	83 de ani	22 mai	Alțina
David Gheorghe	82 de ani	04 mai	Daia
Oargă Emilia	82 de ani	10 mai	Mihăileni
Gigănel Maria	82 de ani	16 mai	Șeica Mare
Avram Emilia	82 de ani	19 mai	Vărd
Giurgiu Silvia	82 de ani	19 mai	Bruiu
Suciu Silvia	82 de ani	19 mai	Bruiu
Novac Paraschiva	82 de ani	26 mai	Șeica Mare
Măgăț Paulina	81 de ani	07 mai	Chirpăr
Dancu Raveca	81 de ani	08 mai	Moardăș
Lațcu Letiția	81 de ani	14 mai	Stejărișu
Morariu Ana	81 de ani	15 mai	Netuș
Florea Elena	81 de ani	17 mai	Roșia
Ghiuri Mircea	81 de ani	21 mai	Merghindeal
Pasca Varvara	81 de ani	25 mai	Brădeni
Borcea Samoilă	81 de ani	28 mai	Roșia
Aroneasa Otilia	80 de ani	01 mai	Retiș
Tatu Nicolae	80 de ani	09 mai	Alțina
Muntenu Elena	80 de ani	17 mai	Daia

Noi le dorim sănătate, bătrânețe liniștită și bucurii din partea urmașilor. Celor care nu mai sunt le dorim odihnă veșnică de-a dreapta Tatălui!

POEȚI LÂNGĂ CETATE

Doina Pavel Filip - Barbu

Tu, iartă-mă că cerul se deschide
Jumate nins de aripi înstelate
Și câte răni din umeri cad timide,
De pe poeți, când mor lângă Cetate.
Și calcă-ncet să nu trezești vreo rană
Când iar se-neacă luna în fântână
Când sfinții dorm fără veșminte-n strană,
Mesteceni prea pioși în alb se-ngână.
Duminici reci, cu degetele pale
Coboară-n preoți viscolind altare,
Ard păsări despletite jos în vale
Si-ntind penumbra rugăciunii Tale.
Și ce sălbatic ninge-n miei și-n denii
În palma mea pădurea ta se duce
Trec norii răsfoiți de mirodenii
Și marea pare - un psalm într-o răscruce.

21 aprilie 2021, Mediaș

migrație în calendar

călătoria poemului pe flori de zăpadă
inundă inima cu lumină
încheie într-o rază de soare
balsam de cuvinte buzele tale
acoperă hotarul cenușiu
pe gheața fiecărei secunde
cade în noapte un vis
o taină trupul pământului
se întinde-n clipiri
țesute în chip angelic
din adânc lumina scobește
dune de viață împing
primăvara
trece pe chipul oamenilor
adunați printre firele de iarbă
înmuguresc speranțele cu zile
crapă centimetrul tău de iubire
într-un calendar
terenul de joacă al fiecăruia
cu îngerul său
în care recunoaștem
își bagă nasul câte un poem

Gavril Iosif Sinai

Gospodăria Bio-Haus,

Am creat localm și pentru că oamenii de la sat au nevoie de calatori. Călătorii aduc o vorbă bună, prosperitate și, pentru unele cătune, chiar viață. Dacă ați dat buna ziua cândva unor bătrâni din cătune părăsite atunci ați văzut câtă bucurie au în privire când le bate cineva ulița. Oamenii de la sat oricum speră, trudes, curăță câmpurile, pajiștile, încearcă să ducă mai departe obiceiurile strămoșești. Poate vine cineva pe la ei și trebuie să fie frumos și curat tot timpul chiar dacă nu a mai trecut nimeni pe ulița lor de ani. Și s-ar bucura atât de mult să treacă.

Un alt motiv pentru existența localm este acela că satele noastre sunt, cred eu, ca fântâna, părul, cuptorul din povestea Fata babei și fata moșneagului. Ai puțin grijă de ele în drumurile tale și îți dau înapoi lucruri neprețuite. De la sat aducem liniște (rămâne suficientă și acolo) și un alt mod de a privi viața, mai înțelept, adaptat la natură, la trecerea anotimpurilor. Bucuriile la sat sunt mai simple dar profunde, satul te învață că nu poți avea toate recompensele imediat oricât de mult ai forța. Bucuria la sat o aștepti, te pregătești pentru ea și însăși așteptarea este motiv de bucurie. Și ia forme diverse și mici, poate fi o cireasă, o brândușă, o dimineață de duminică la biserică. Și din acest motiv încercăm să scriem potolit, exaltarea și căutarea de senzații tari nu le găsești la sat și, la fel, pe localm nu au loc cuvinte de genul top cele mai frumoase, destinații de vis etc.

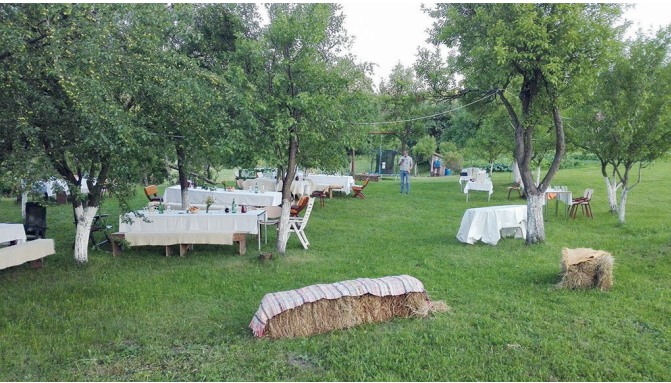
despre valori, dărnicia pământului, bucate curate și zile închiriabile la sat

Nu intuim însă, atunci când am creat localm, că vom găsi oameni care să ne inspire până la emoție prin poveștile lor de viață la sat. Aceasta a fost revelația și acum este sursa noastră de energie. Se spune că fericirea este reală doar atunci când este împărtășită iar noi o împărtășim cu gazde și călători inimoși.

Și, nu în ultimul rând, am creat localm pentru că gazdele pe care le promovam (și găzduim) sunt un model în comunitate. Setează tendințe curate și, de fapt, dezvoltă satele noastre mai mult decât o face oricine altcineva. Și din acest motiv merită să le spunem povestea.

Am scris neobișnuit de mult despre noi. Pentru că Bio-Haus ne-a făcut să ne uităm puțin mai mult la noi, la cine suntem și de ce suntem. Familia Cioran, proprietarii de la Bio-Haus, au valorile și misiunea la care rezonăm și noi și modul de viață pentru care am creat această platformă, mod de viață pe care vrem să îl arătăm și altora. Noi suntem onorați să scriem despre ei.

În 2006 proprietarii au închis lanțul de fast-food-uri pe care îl aveau în Sibiu, au vândut apartamentul și s-au mutat la 20 de km la marginea unui sat. Au cumpărat o gospodărie aproape abandonată și, pe două hectare de teren, și-au organizat viața astfel încât să trăiască liniștiți aici. Cultivă produse în solar și pe câmp și au construit o casuță de lemn pe care o închiriază. Cultivă bio și la scară mică dar le este suficient.

Nu este simplu să faci agricultură bio dar îți dă un sentiment de împlinire că reușești să îți asiguri o viață curată ție și celor din jur. Celor din jur însemnând în primul rând pământului pe care îl iubesc pentru că este darnic. Dacă îl ajuți, știe să își regleze singur mecanismele astfel încât, în final, să îți ofere bucate.

Poate fructele pământului de aici nu sunt la fel de mari sau arătoase ca majoritatea celor aduse cu vaporul dar sunt cu siguranță altfel. Conțin doar energia dată de pământ, apă și soare și modul de cultivare ține cont de tot ce este natural în jur. De la răme, până la gaze, albine și chiar dăunători care se combat tot cu elemente inventate de natură.

Și așa proprietarii se simt împliniți, nu strică echilibrul ci doar ajută și trăiesc într-un alt ritm, poate iarna se odihnesc mai mult dar de

primăvara până toamna sunt afară, în grădină. Iar când pun ceva pe masa, pun doar din grădina lor sau din grădinile vecinilor. Nu veți găsi la ei în februarie afine sau în ianuarie roșii.

Pământul îți dă lucrurile când este timpul lui și merită să îl aștepti. La fel de mult merită și să le încercați bucatele dacă dormiți aici. Au reluat rețete vechi de la străbunici iar zacusca lor sau dulcețurile de rubarbă cu trandafiri, de dovlecei cu mentă sunt căutate de prieteni, de oameni din Sibiu care vin să le cumpere. Sau chiar din țări străine, trimit sute de borcane de zacuscă în Germania.

Au construit, cu inimă și mult lemn, și o casă de oaspeți Și dacă frumusețea și liniștea locurilor, bucatele curate și aerul puternic vă îmbie la somn, puteți să vă așezați la umbră pe un balot de paie. Așa arată viața și călătoria la sat. Le găsiți pe localm.ro și le rezervați simplu prin WhatsApp.

<https://localm.ro/odihna/gospodaria-bio-haus>

Revoluțiile române de la 1848 au reprezentat una din cele mai importante etape în procesul de afirmare al națiunii române. Intelectualii români din Monarhia habsburgică au reacționat rapid și cu entuziasm la evenimentele din primăvara anului 1848 din Europa Apuseană și Europa Centrală. Dat fiind că vechea ordine se prăbușea, speranța de a-și vedea împlinite îndelung nutritele aspirații naționale i-a impulsionat să pornească la acțiune. Cea mai importantă mișcare pentru autodeterminare a izbucnit în Transilvania, căci aici populația românească era cea mai numeroasă și intelectualii români și clerul dobândiseră un înalt nivel de conștiință națională. În Ardeal, lupta românilor a avut deci un caracter preponderent național. Românii ardeleni doreau, în primul rând, să fie recunoscuți ca naționalitate egală celorlalte națiuni, fără să lase la o parte însă revendicările de ordin social. Două personalități proeminente a ridicat revoluția din Valea Hârtibaciului: August Treboniu Laurian din Fofeldea și Iacob Bologa din Marpod.

Dieta ungară de la Pojon, depășindu-și sfera de activitate, a votat, la începutul lui aprilie 1848, o lege privitoare la unirea Transilvaniei cu Ungaria. Legea nu s-a transformat în realitate politică, din cauza izbucnirii războiului civil, care a pricinuit multe suferințe și cruzimi. În martie 1848, izbucnesc în toată Transilvania mișcări țărănești anti nobiliare, iar proclamația lui Bărnuțiu, din 24 martie, le lămurește programul: ștergerea iobăgiei, egala îndreptățire a „nației” române, congres național.

La Sibiu, în seara zilei de 24 martie 1848, Simion Bărnuțiu i-a dictat lui I. Pușcariu „Proclamația către români”. „Această Proclamație, încă în noaptea aceea am copiat-o în 5-6 exemplare, cu provocarea ca fiecare tânăr din liceu, seminar și gimnaziu să o copieze și să o trimită la ai săi, prin comunele de unde sunt născuți, iar aici preoții și dascălii să le răspândească în comunele învecinate”. Pentru prima oară se pretinde recunoașterea națiunii române în sens politic.

Desfășurarea revoluției necesita un program politic unitar. Discuții în jurul programului au loc, pe calea corespondenței, în a doua jumătate a lunii aprilie. Profesorul A.T. Laurian sugera o adunare în care să se lămurească opiniile, inclusiv cu privire la programul stabilit de oficialitatea transilvană: guvernul, dietă, Universitatea săsească, Curtea din Viena. În 5/17 aprilie 1848, August Treboniu Laurian, pe atunci încă în București (fusesse chemat aici în 1840), neștiind încă nimic despre planurile tinerilor din Târgu-Mureș și Blaj de a convoca o adunare națională, îi scrie lui Nicolae Bălășescu o scrisoare din care aflăm despre interesul acestuia asupra evenimentelor din Transilvania și indemnul ca românii „să se adune, să se unească și să ceară sobor universal românesc, independență națională, deopotrivă cu cea ungurească, secuiască și săsească”. Tot Treboniu, care a fost și unul din secretarii Adunării Naționale de la Blaj, îi va propune din Sibiu lui Bălcescu, la 20 iunie/2 iulie 1848, să se organizeze „un congres general dintre toți românii”, congres ce nu s-a putut convoca în vara aceluia an.

La Blaj, în 1848, pe Câmpia Libertății, s-au ținut trei adunări

naționale românești. În urma proclamației adresate poporului român din Transilvania de către Aron Pumnul, în înțelegere cu Avram Iancu, A. Papiu-Ilarian și Samuel Poruțiu, are loc la Blaj, în 18/30 aprilie 1848, prima adunare politică a românilor transilvăneni (adunarea din Duminica Tomii), care hotărăște convocarea pentru 3/15 mai a unei mari adunări populare. Au fost între 4000 - 6000 (sursele dau cifre diferite) de români. Deși n-a fost organizată din timp și n-a avut un program bine stabilit (nu s-a redactat un proces-verbal), adunarea aceasta a avut o importanță deosebită. Ea a dat încredere țăranilor în forțele proprii, care au văzut că pot trece chiar

Revoluția de la 1848 și Valea Hârtibaciului

și peste dispozițiile autorităților. S-a cimentat acum și mai mult legătura dintre țărani și intelectualii români revoluționari, ieșiți tot din mijlocul lor, ca fii de preoți, dascăli sau țărani.

În perioada 26 aprilie-8 mai se întrunesc la Sibiu mai mulți fruntași politici transilvăneni, între care și August Treboniu Laurian, hârtibăceanul nostru din Fofeldea, ce tocmai sosise (pe ascuns) din Țara Românească, unde era profesor. Participanții au aprobat un proiect de program elaborat de Bărnuțiu, compus din trei articole, program național ce urma să fie expus în Marea Adunare Națională: proclamarea națiunii române; depunerea jurământului național; protest contra „uniunii” Transilvaniei cu Ungaria. Conferința s-a ținut în sălile Consistoriului ortodox. Mișcarea națională din Transilvania s-a întărit mult prin întoarcerea la Sibiu și Brașov a celor mai mulți profesori ardeleni, așezați, unii dintre ei, din cauza prigoanei autorităților maghiare, în Țările Române dunărene. Astfel se întorc profesorii A. Treboniu Laurian, Vasile Maioreșcu, Petru Suciu, Iuniu Armatu, Aaron Florian, Ion Axente, Constantin Roman și Nicolae Bălășescu.

Deja în martie se pune problema înființării de gărzi civile (naționale) în orașele săsești și maghiare, gărzi ce urmau să apere ordinea și proprietatea celor avuți. În acest sens, în 30 martie 1848, Comitele sașilor, Franz Salmen, se adresează, din Sibiu, printr-o circulară, către magistratul din Sighișoara comunicându-i intenția Universității săsești de a înființa gărzi cetățenești. Din gărzile civile vor face parte și români înstăriți, între 20-50 de ani. Impunerea jurământului de credință față de națiunea săsească a făcut ca mulți români de pe pământul crăiesc să se abțină de a intra în gărzi. În Cincu nici sașii n-au vrut să se înscrie, motivând că n-au încredere în dregătorii lor, iar românii au declarat că nu primesc porunci de la Universitatea săsească. În scaunele săsești Cincu și Agnita mulți sași

nu s-au înscris de teamă că vor fi siliți să lupte în alte provincii ale imperiului și pentru a nu fi obligați la noi sarcini bănești. În conducerea Universității săsești erau însă și oameni raționali, așa că, în 3 aprilie 1848, pentru a potoli mișcarea românească și pentru a și-i apropia pe români, Universitatea aduce o nouă legiuire în ce privește starea românilor de pe „pământul crăiesc.” Hotărârea conținea patru puncte: 1.românii au dreptul să fie aleși ca membri („mădulari”) în consiliile comunale săsești și să fie numiți ca dregători comunali și ținutali, în aceleași condiții care se cer de la sași; 2.românii au dreptul de a fi primiți ca ucenici („învățaței”) în țeaurile (breslele) săsești și de a deveni și „meșteri țehalști”; 3.pentru parohiile românești neunite (ortodoxe) să se taie o porție canonică din locurile comunale, iar dacă n-ar fi pământ pentru parohie, preotului să i se dea o leafă potrivită din casa alodială; 4.preoților ortodocși li se asigură aceleași drepturi personale de care se bucură preoții religiilor primite (recepte).

În 26 aprilie 1848, judele regal din Sibiu raporta guvernatorului că, din diligența ce se afla pe drumul dintre Alba Iulia și Sibiu, s-au aruncat manifeste și țăranii din unele comune, între care Veseud și Agnita, i-au obligat pe preoți să le citească în biserică. Mișcări au loc în Vecerd, unde se refuză serviciile urbariale . Țăranii din Benești și Fofeldea se răzvrătesc pentru pădure în 13 iunie 1848, împotrivindu-se comunității din Nocrich. O parte dintre iobagii români locuia pe „fundus regius”, unde erau maltratați de către proprietarii de pământ. În anul 1548, de exemplu, sașii din Făgăraș hotărâu că „dacă turmele unui român traversează o pășune rezervată și dacă păstorul încearcă să se opună, acel român va fi pedepsit cu moartea. La fel, cel ce va provoca un incendiu sau va îndrăzni să amenințe, va fi pedepsit cu moartea. ...Dacă într-un sat săsesc se comite un furt, satul românesc vecin este responsabil pentru furt și trebuie să plătească”. Preotul evanghelic din Vurpăr anunța comitele sașilor că țăranii români și sași s-au răzvrătit și nu mai vor să dea zeciuala (decima). Participanții la prima adunare au avut de suferit când au ajuns acasă, au fost închiși ori bătuți rău. Cei mai mulți dintre tinerii tribuni s-au retras în satele românești din așa-numita „săsime” și chiar în Sibiu, căci sașii i-au lăsat în pace, nu i-au dat pe mână autorităților.

(Va urma)

Din volumul "Istoria Văii Hârtibaciului", în curs de redactare

Prof. Mircea Drăgan-Noiștețanu

COLEGIUL DE REDACȚIE AGNITA

Colectiv de redacție: Ilarion Bârsan, Mircea Drăgan, Bogdan Albu, Dana Zgabercea, Ioan Vulcan-Agnițeanul, Cătălin Varga

Tipar: S.C. GARAMOND TIPOGRAFIE S.R.L.
ISSN - 2066 - 8708

Agnita, Piața Republicii nr.19

Tel.: 0736 621 035

email: barsan.avh@gmail.com orele 08⁰⁰-15⁰⁰

www.gazetahartibaciului.ro